

**SUOMEN AKATEMIAN RAHOITUS-
EHDOT 11.8.2021-31.8.2022, pää-
tetty 26.5.2021**

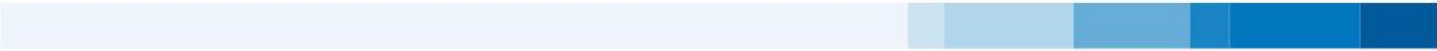
**Näitä Suomen Akatemian rahoitusehtoja so-
velletaan niissä hauissa, joiden alkamis-
päivä on 11.8.2021 ja 31.8.2022 välisenä ai-
kana ja niiden perusteella tehtävissä rahoit-
uspäätöksissä.**

Sisällysluettelo

Osa I rahoitusta haettaessa	1
1. Soveltamisala	1
1.1. Rahoitusehtojen soveltamisala	1
1.2. Rahoituspäätöksen vastaanottaminen ja vahvistaminen sekä ilmoitus ennakon hakemisesta perusteluineen	2
2. Kustannusmallien soveltaminen Suomen Akatemian tutkimusrahoituksessa	3
2.1. Rahoitusosuus	3
2.2. Lisäkustannusmallin mukaiset päätökset	3
3. Hankkeen perusedellytykset	4
4. Ulkomaisen tutkijan tutkimusvierailusta ja tutkimustyöstä Suomessa aiheutuvat kustannukset	4
5. Vastuullisen tieteen käytäntöjä	5
5.1. Tutkimuseettiset kysymykset	5
5.2. Kestävän kehityksen periaatteiden huomioonottaminen	5
5.3. Julkaiseminen, aineistot ja avoin tiede	5
5.3.1. Vertaisarvioitujen artikkeleiden avoin saatavuus	6
5.3.2. Tutkimusaineistojen avaaminen	7
Osa II Rahoitusta käytettäessä	8
6. Rahoituspäätöksen vastaanottaminen ja vahvistaminen sekä ilmoitus ennakon hakemisesta perusteluineen	8
7. Rahoitussuunnitelmasta poikkeaminen	8
7.1. Jos myönnetyn määrärahan vuosieriä halutaan muuttaa	8
7.2. Konsortion osahankkeiden rahoitusosuuksien muutos	9
8. Rahoituksen käyttö	9
8.1. Yleisperiaatteet	9
8.2. Suomen Akatemian rahoituksella katettavat tutkimushankkeen kustannukset	10
8.3. Omarahoitusosuus	11
8.4. Hankkeessa työskentelevien tutkijoiden liikkuvuustuki	11
8.5. Kahdenvälisiin sopimukseen perustuva tutkijoiden kansainvälinen liikkuvuus	11
8.6. Matkakustannukset	12
8.7. Strategisen tutkimuksen neuvoston vastinrahoitus Horisontti 2020 -ohjelmaan	12
9. Henkilöstön palkkaus	13

9.1.	Akatemiaprofessorin ja akatemiatutkijan tehtävä.....	13
9.2.	Tutkijatohtorin tehtävä	14
9.3.	Tutkimushankkeen vastuullisen johtajan palkka	16
9.4.	Kliinisen tutkijan tehtävä	16
9.5.	Palkatun henkilöstön opetusmäärä	16
10.	Suomen Akatemian rahoituksella suoritettavat hankinnat.....	17
10.1.	Käyttöomaisuuden hallinta.....	17
11.	Tutkimusrahoitus päätöksen muuttaminen	17
12.	Rahoituksen käytön valvonta sekä rahoituksen keskeyttäminen ja takaisinperintä	18
12.1.	Palautettavan ja takaisin perittävän avustuksen korko	19
13.	Immateriaalioikeudet eli henkisen omaisuuden lainsuoja	19
13.1.	Yhteistyö yritysten kanssa	19
14.	Raportointi.....	20
14.1.	Tutkimusraportointi	20
14.2.	Tilintarkastuskertomus	21
Osa III Rahoituksen maksamisesta ja hankkeen hallinnoinnista		22
15.	Rahoituksen maksaminen	22
15.1.	Ennakot	22
15.2.	Maksatuspyynnöt	23
15.3.	Maksatuspyynnöt verkkoasioinnin kautta	23
15.4.	Valtionavustuksen palautukset Suomen Akatemialle Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.	
16.	Laskennalliset kertoimet	24
16.1.	Henkilösivukulukerroin.....	24
16.2.	Palkallinen poissaolo	24
16.3.	Tehollisen työajan kerroin	25
16.4.	Välittömät kustannukset	25
16.5.	Yleiskustannuskerroin.....	25
17.	Avustuksella katettu hankintameno	25
18.	Eräitä tutkimusrahoitukseen sovellettavia säädöksiä	26
Liite 1: Ohjeet rahoituspäätösten muutoshakemusten tekemiseen		27
1.	Uuden rahoituspäätöksen vuosierien muuttaminen	27
2.	Rahoituskauden pidentäminen	27
3.	Lisämääräraha (eli kompensatio)	28
4.	Suorituspaikan vaihtaminen.....	29
5.	Tutkimusmäärärahasta luopuminen kokonaan.....	31
6.	Tutkimusmäärärahasta luopuminen kesken rahoituskauden	31

7. Vastuullisen johtajan vaihtaminen	32
8. Päätöksen ehtojen tai käyttötarkoituksen muuttaminen tai tutkimussuunnitelman tai toimintasuunnitelman (tms.) olennaiset muutokset	32
9. Konsortion osahankkeiden rahoitusosuuksien muuttaminen	33
10. Akatemiaturkijan tehtävän rahoituspäätöksen muutos yhteisrahoitteiseksi.....	34
11. Akatemiaprofessorin tehtävän rahoituspäätöksen muutos yhteisrahoitteiseksi....	35
12. Tutkijatohtorin tehtävän rahoituspäätöksen muutos yhteisrahoitteiseksi.....	36

Osa I rahoitusta haettaessa

1. Soveltamisala

1.1. Rahoitusehtojen soveltamisala

Tämä asiakirja sisältää sekä ehtoja että ohjeita. Näitä Suomen Akatemian (jäljempänä Akatemia) rahoitusehtoja sovelletaan niissä hauissa, joiden alkamispäivä on 11.8.2021 ja 31.8.2022 välisenä aikana ja niiden perusteella tehtävissä rahoituspäätöksissä. Rahoituspäätöksen yhteyshenkilönä toimii pääsääntöisesti päätösilmoituksessa mainittu ao. päätöksen esittelijä, jonka sähköpostiosoite on muotoa etunimi.sukunimi@ aka.fi. Yhteyttä voi ottaa myös Suomen Akatemian kirjaamon tai Akatemian verkkosivujen kohdan ”Ota yhteyttä” toiminnon kautta. Suomenkielisen ja käännösversion ollessa keskenään ristiriidassa, suomenkielinen teksti on aina ensisijainen. Rahoitusehtoja sovelletaan muun muassa seuraaviin rahoitusmuotoihin ja rahoitukseen:

- akatemiahankkeet
- akatemiatutkijan tehtävä
- kahdenvälisiin sopimuksiin perustuva tutkijoiden kansainvälinen liikkuvuus (liikkuvuusapuraha ja liikkuvuuskuusi-, -seminaari- ja -yhteistyörahoitus)
- kliinisen tutkijan tehtävä
- tutkijatohtorin tehtävä
- EuroHPC:n, kvanttietokoneiden käyttöönoton ja suurteholaskennan hyödyntämisen erityisrahoitus
- Avainalat
- Paikalliset tutkimusinfrastruktuurit
- mahdolliset kansainvälisen tutkimusyhteistyön erityisrahoitukset

Akatemian rahoituksen käytössä, maksamisessa ja siihen liittyvässä valvonnassa noudatetaan valtionavustuslakia (688/2001), näitä ehtoja sekä päätöksen mahdollisia erityisehtoja. Akatemian tutkimusrahoitus myönnetään määrääjäksi. Akatemian rahoitusehdot ovat samat riippumatta siitä, onko kysymyksessä valtion organisaatio tai valtionavustuksen saaja.

Näitä ehtoja sovelletaan, kun rahoituksen saajana on tutkimuksen suorituspaikka (valtionavustuksen saaja) tai apurahan saaja. Akatemian tutkimusrahoitus myönnetään suomalaiseen suorituspaikkaan, jollei erityisiä perusteita muulle ole. Tutkimuksen suorituspaikka on hakijan taustaorganisaatio (esimerkiksi yliopisto, tutkimuslaitos tai muu tutkimusorganisaatio). Hankkeen vastuullisella johtajalla tulee olla kiinteät yhteydet Suomeen monivuotisen tutkimushankkeen toteuttamiseksi.

Akatemian rahoituspäätösten rahoitusehdot koskevat sekä tutkimuksen vastuullista johtajaa että tutkimuksen suorituspaikkaa (valtionavustuksen saajaa). Hankkeen toteuttamisesta ja rahoitussuunnitelman noudattamisesta vastaa ensisijaisesti tutkimuksen vastuullinen johtaja.

Akatemian rahoitusta ei voi käyttää taloudelliseen toimintaan. Taloudelliseksi toiminnaksi katsotaan kaikki toiminta, jossa tavaroita tai palveluja tarjotaan markkinoilla, riippumatta siitä tavoitellaanko tai syntykö toiminnasta tuottoa. Kun yhteisö harjoittaa myös taloudellista toimintaa, tällaisen taloudellisen toiminnan rahoituksesta, kustannuksista ja tuloista on pidettävä erillistä kirjanpitoa.

Akatemia voi rahoittaa tutkimusinfrastruktuuria, jota käytetään ei-taloudelliseen toimintaan. Jos tutkimusinfrastruktuuria käytetään myös taloudelliseen toimintaan, tutkimusinfrastruktuurin taloudellinen käyttö saa olla ainoastaan liitännäistoimintaa. Liitännäistoiminta on toimintaa, joka liittyy suoraan tutkimusinfrastruktuurin toimintaan ja on sen kannalta välttämätöntä tai joka liittyy kiinteästi sen pääasialliseen muuhun kuin taloudelliseen käyttöön. Taloudellisen toiminnan osalta liitännäistoiminnan vuotuinen kapasiteetti ei saa ylittää 20 prosenttia infrastruktuurin vuotuisesta kokonaiskapasiteetista. Jos liitännäistoiminnan vuotuinen kapasiteetti ylittää 20 prosenttia, on ylituksesta ilmoitettava mahdollisimman pian Akatemiaan.

Tutkimusorganisaatiolla tarkoitetaan sellaista yhteisöä, jonka päätavoitteena on harjoittaa riippumattomasti perustutkimusta, teollista tutkimusta tai kokeellista kehittämistä tai levittää tällaisen toiminnan tuloksia laajasti koulutuksen, julkaisujen tai tiedonsiirron kautta. Tutkimusorganisaatioita ovat esimerkiksi korkeakoulut tai tutkimuslaitokset, teknologiansiirtoelimet, innovaatioiden välittäjät, tutkimussuuntautuneet fyysiset tai virtuaaliset yhteistyöyhteisöt niiden oikeusasemasta (julkis- tai yksityisoikeudellinen) tai rahoitustavasta riippumatta. Kun tällainen yhteisö harjoittaa myös taloudellista toimintaa, tällaisen taloudellisen toiminnan rahoituksesta, kustannuksista ja tuloista on pidettävä erillistä kirjanpitoa. Tällaisessa yhteisössä ratkaisevaa vaikutusvaltaa, esimerkiksi osakkaana tai jäsenenä, käyttävillä yrityksillä ei saa olla etuoikeutta sen saavuttamiin tuloksiin.

Tutkimusinfrastruktuurit ovat tutkimuslaitteistojen, -aineistojen ja niihin liittyvien palveluiden varanto, joka lisää suomalaisen tutkimus-, koulutus- ja innovaatiojärjestelmän vaikuttavuutta ja kansainvälistä vetovoimaa. Tutkimusinfrastruktuuripalvelut mahdollistavat tutkimus- ja kehitystyön, tukevat tutkijankoulutusta ja opetusta sekä ylläpitävät ja kehittävät tutkimus- ja innovaatiokapasiteettia ja näin edistävät tutkimuksen laatua, uudistumista ja kilpailukykyä, vahvistavat tutkimusympäristöjen monimuotoista vaikuttavuutta sekä lisäävät kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä. Tutkimusinfrastruktuurit voivat sijaita yhdessä paikassa taikka olla hajautettuja kokonaisuuksia tai virtuaalisia infrastruktuureja.

1.2. Rahoituspäätöksen vastaanottaminen ja vahvistaminen sekä ilmoitus ennakon hakemisesta perusteluineen

Hakija saa ilmoituksen rahoituspäätöksestä Akatemian verkkoasioinnin käyttäjätunnuksena olevaan sähköpostiosoitteeseen. Hakija voi verkkoasioinnissa lukea rahoituspäätöksensä ja siihen liittyvät rahoitusehdot.

Hankkeen vastuullisen johtajan suorituspaikka vastaanottaa ja hallinnoi Akatemian myöntämän rahoituksen. Jotta rahoitusta voidaan maksaa, on vastuullisen johtajan ensin ja tämän jälkeen suorituspaikan vahvistettava rahoituksen vastaanottaminen.

Vastuullisen johtajan tulee tarvittaessa päivittää hakemuksen julkinen kuvaus ja tehdä mahdolliset muutokset vuosittaisiin rahoituseriin. Varsinainen aineistohallintasuunnitelma (tms.) tulee pääsääntöisesti liittää hakemukseen ennen rahoituksen vastaanottamisen vahvistamista. Infrastruktuurihaussa aineistohallintapolitiikan suunnitelma tulee liittää jo hakuvaiheessa.

Rahoituksen vastaanottamisen vahvistus on tehtävä Akatemian verkkoasioinnissa **kahdeksan viikon kuluessa päätöspäivästä, ellei päätösilmoituksen erityisehdoissa mainita toisin**. Vahvistaminen tarkoittaa sitä, että vastuullinen johtaja ja tutkimuksen suorituspaikka hyväksyvät rahoituspäätöksen sisällön kokonaisuudessaan ja sitoutuvat noudattamaan Akatemian asettamia rahoituksen käyttöön liittyviä ehtoja. **Jos**

vastuullinen johtaja hakee muutosta rahoituspäätöksen vuosieriin (ks. luku 7), tehdään se ennen rahoituksen vastaanottamisen hyväksymistä.

Kahdenvälisiin sopimuksiin perustuvia tutkijoiden kansainvälisiä liikkuvuusapurahoja (Suomesta Japaniin, Taiwaniin tai Venäjälle) ei pääsääntöisesti tarvitse vahvistaa vastaanotetuksi.

Suorituspaikka voi ilmoittaa tarpeestaan hakea päätöskohtaista ennakkoa myönnetylle määrärahalle. Ennakon vähimmäismäärä on 10 000 euroa. Ilmoituksessa on esitettävä perustelu, miksi ennako on rahoitusta saavan hankkeen kannalta välttämätön. Lisäietoja ennakoista on kohdassa 15.1.

2. Kustannusmallien soveltaminen Suomen Akatemian tutkimusrahoituksessa

Suomen Akatemian tutkimusrahoituspäätösten valmistelussa, päätöksenteossa ja toimeenpanossa sovelletaan pääsääntöisesti **kokonaiskustannusmallia**. Poikkeukset tästä pääsäännöstä on mainittu kyseisen rahoituksen kohdalla.

Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen tulee huomioida opetus- ja kulttuuriministeriön 27.5.2016 antama määräys (OKM/44/592/2016), koskien kokonaiskustannusten laskentamenettelyä.

Akatemian tutkimusrahoitus on luonteeltaan yhteisrahoitteista toimintaa, jossa rahoitettavan hankkeen kustannuksista vastaa pääsääntöisesti vähintään kaksi osapuolta.

Rahoitusta haettaessa yliopistot, tutkimuslaitokset ja muut tutkimusorganisaatiot sitoutuvat yhteisrahoitteiseen toimintaan omalla rahoitusosuudellaan.

2.1. Rahoitusosuus

Kokonaiskustannusmallia sovellettaessa Suomen Akatemian rahoitusosuus on yleensä enintään 70 prosenttia hankkeen kokonaiskustannuksista.

Rahoitusosuutta sovelletaan yhtäläisesti hankkeen kaikkiin kustannuksiin eli sekä välitömiin että välillisiin kustannuksiin. Välillisiä kustannuksia ovat hankkeen yleiskustannukset (ks. kohta 16.5). Akatemian rahoitusosuus on sama jokaisessa maksatuspyynnössä ja joka vuosi koko rahoituskauden ajan. Akatemian rahoitusosuus (%) on mainittu päätösilmoituksen Laskentaperusteet/HANKKEEN RAHOITUS - taulukon viimeisessä sarakkeessa ja kohdassa **Yhteensä**.

Rahoitusmuodoissa strategisen tutkimuksen rahoitus ja yliopistojen profiloitumisen vahvistaminen Akatemian rahoitusosuus on täysimääräinen eli 100 prosenttia hankkeen kokonaiskustannuksista. Suorituspaikalta ei siis edellytetä omarahoitusosuutta.

2.2. Lisäkustannusmallin mukaiset päätökset

Akatemiaprofessorin ja akatemiaturkijan tehtävien palkkojen kustannuslaskentaan sovelletaan lisäkustannusmallia ja 12,5 prosentin yleiskustannusosuutta. Jos henkilölle on myönnetty tehtävään liittyvää tutkimuskulurahoitusta, tähän rahoitukseen sovelletaan kuitenkin kokonaiskustannusmallia. Kokonaiskustannusmallia ei myöskään sovelleta kahdenvälisiin sopimuksiin perustuvaan tutkijoiden kansainväliseen liikkuvuuteen (liikkuvuusapuraha, liikkuvuusurahoitus, liikkuvuusseminaarirahoitus ja

liikkuvuusyhteistyörahoitus), ja lisäkustannusmallin mukaan tehtyjen rahoituspäätösten mahdollisiin jatko- ja lisämäärärahopäätöksiin.

Kokonaiskustannusmallista voidaan poiketa myös yhteisrahoitteisissa kansainvälisissä hauissa, joissa rahoittajat ovat päättäneet tutkimushankkeiden rahoituksen ja taloushallinnon menettelytapojen periaatteista.

3. Hankkeen perusedellytykset

Hakemukseen tulee sisältyä myös suorituspaikan (hakijan isäntäorganisaatio, joka sitoutuu hallinnoimaan vastaanottamansa rahoituksen) sitoumus, joka sisältää myös sitoumuksen hankkeen perusedellytysten turvaamisesta ja ilmoituksen suorituspaikan yleiskustannusosuudesta, henkilösivukustannuksista ja tehollisen työajan kertoimesta.

Akatemia rahoittaa tutkimushankkeita vain silloin, kun tutkimuksen suorituspaikka takaa tutkimushankkeen toteuttamisen perusedellytykset. Nämä määräytyvät tutkimuksen luonteen perusteella, mutta tavanomaiset perusedellytykset ovat samat kuin laitoksen muilla tutkijoilla eli esimerkiksi työskentely- ja laboratoriotilat, laitteet (ml. tietohallinto), tietoliikenne-, puhelin-, posti-, kopiointi- ja kirjastopalvelujen käyttömahdollisuus. Mikäli kysymyksessä on valtionavustus, tutkimuksen suorituspaikka sitoutuu toimimaan valtionavustuksen saajana hakijan puolesta siihen liittyvine velvoitteineen.

Vertaisarvioitujen artikkeleiden välittömästi avoimeksi saattamisen kulut sisältyvät suorituspaikkojen yleiskustannuksiin ja ovat siten yksi suorituspaikan tarjoama perusedellytys. Tutkimusaineistojen säilyttämisen ja avaamisen kulut katsotaan kuuluvan tutkimushankkeen suorituspaikan yleiskustannuksiin ja ne voidaan vain poikkeuksellisesti ja perustellusta syystä hyväksyä Akatemian tutkimusrahoituksesta katettaviksi tutkimuskuluiksi. Suorituspaikka sitoutuu myös siihen, että aineistonhallintasuunnitelma on toteutettavissa suorituspaikassa ja toimenpiteet noudattavat hyvää aineistonhallintatapaa.

4. Ulkomaisen tutkijan tutkimusvierailusta ja tutkimustyöstä Suomessa aiheutuvat kustannukset

Pääsääntöisesti EU-maasta kotoisin olevalle ulkomaiselle tutkijalle ei voida maksaa apurahaa Suomen Akatemian myöntämästä rahoituksesta. Poikkeuksena tähän on Akatemian myöntämä kahdenvälisiin sopimuksiin perustuva tutkijanvaihtoapuraha. Kun EU-maasta kotoisin oleva ulkomainen tutkija tekee tutkimustyötä, tulisi hänelle maksaa palkkaa.

Muualta kuin EU-maasta kotoisin olevan ulkomaisen tutkijan lyhytaikaisissa tutkimusvierailuissa suositeltava mitoitushje apurahalle majoituskorvauksineen on 80–190 euroa/vrk (sisältää 43 euronhenkilökohtaisen apurahan ja enimmillään 147 euron majoituskulut).

Muualta kuin EU-maasta kotoisin olevalle ulkomaiselle tutkijalle voidaan maksaa apurahaa korkeintaan vuoden mittaiseen tutkimustyöhön Suomessa. Suositeltava mitoitushje apurahalle yli kuukauden kestäville vierailuilla majoituskorvauksineen on

- maisterille (tai vastaava taso) 1 700–2 000 euroa/kk ,
- tohtorille (tai vastaava taso) 2 000–2 800 euroa/kk ja
- professorille 2 800–4 500 euroa/kk.

E erityisen korkeatasoiselle vierailevalle professorille voidaan maksaa myös tässä ilmoitettua suurempaa apurahaa.

Apurahojen mitoituksessa on otettu huomioon apurahansaajan tarve järjestää eläke-, tapaturma- ja henkivakuutusturvansa.

5. Vastuullisen tieteen käytäntöjä

5.1. Tutkimuseettiset kysymykset

Suomen Akatemia edellyttää, että kaikessa sen rahoittamassa tutkimuksessa noudatetaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeita ”Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitleminen Suomessa”. Lisäksi Akatemia edellyttää ALLEAN (All European Academies) [The European Code of Conduct for Research Integrity ohjeiston noudattamista kansainvälisessä yhteistyössä](#).

Ensisijainen vastuu hyvän tieteellisen käytännön noudattamisesta kuuluu jokaiselle tutkijalle ja tutkimusryhmälle, mutta myös tutkimusyksikön johtajalle sekä tutkimusta harjoittavien organisaatioiden johdolle. Hyvän tieteellisen käytännön lisäksi tiedeyhteisön ja tutkijan itsensä tulee ottaa huomioon voimassa oleva lainsäädäntö.

Suorituspaikka sitoutuu toimittamaan tutkinnan loppuraportin Akatemian kirjaamoon, mikäli Akatemian rahoitusta saaneen hankkeen vastuullisen johtajan tai tutkijan toimista on tehty tutkinta hyvän tieteellisen käytännön loukkaamisesta.

Mikäli Akatemiasta rahoitusta hakevan tutkijan on kolmen edellisen vuoden aikana todettu syyllistyneen tutkimusvilppiin, Akatemian hallintovirasto jättää hakemuksen tutkimatta. Jos tieto vilpistä tulee rahoituskauden aikana, kolmen vuoden määräaika pidennetään jäljellä olevan rahoituskauden pituudella. Jos vilppipäätökseen tehty valitus tuottaa vapauttavan päätöksen, tutkijan tekemät uudet rahoitushakemukset käsitellään normaalisti.

5.2. Kestävän kehityksen periaatteiden huomioonottaminen

Suomen Akatemia on tehnyt kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksen vuosille 2018 – 2021. Sitoumuksen tavoitteena on lisätä tietoisuutta kestävän kehityksen periaatteista ja korostaa niiden merkitystä tutkimusrahoitustoiminnassa ja tutkimuksen toteuttamisessa. Lisäksi sitoumuksen tavoitteena on aktiivisella vaikuttavuusviestinnällä tuoda esille tutkimuksen mahdollisuuksia edistää kestävää kehitystä.

Akatemia edellyttää kestävän kehityksen periaatteiden huomioimista rahoittamissaan hankkeissa. Tutkijoita kannustetaan esittämään tutkimussuunnitelmassaan, miten hanke edistää kestävää kehitystä ja vastaavasti hankkeen loppuraportissa kertomaan, miten hanke ja sen tulokset ovat edistäneet kestävää kehitystä. Lisäksi kestävä kehitys huomioidaan akatemiaohjelmateemoja ja muiden temaattisten rahoitusmuotojen sisältöjä valmisteltaessa sekä tutkimusinfrastruktuurirahoituksessa.

5.3. Julkaiseminen, aineistot ja avoin tiede

Suomen Akatemian rahoituksella tuotettujen tulosten tulee olla julkisia.

Tieteellisissä julkaisuissa ja tutkimusaineistoissa, joita on rahoitettu Akatemian tutkimusrahoituksella tai joissa on hyödynnetty Akatemian rahoittamia tutkimusinfrastruktuureja, tulee aina mainita, että tutkimuksen toteuttamiseen on käytetty Suomen Akatemian myöntämää rahoitusta. Lisäksi tulee mainita Akatemian rahoituspäätöksen

numero. Strategisen tutkimuksen rahoituksella tehdyissä julkaisuissa on aina mainittava rahoituspäätöksen numeron lisäksi se, että tutkimus on toteutettu Suomen Akatemian yhteydessä toimivan strategisen tutkimuksen neuvoston rahoituksella. Sähköisen julkaisun tai aineiston yhteydessä tieto on lisättävä sen metatietoihin.

Akatemia edellyttää rahoittamiltaan hankkeilta sitoutumista julkaisujen avoimeen saatavuuteen sekä kehottaa hankkeita avaamaan tutkimusaineistonsa ja -menetelmänsä aina kun se on mahdollista. Tavoitteena on, että tutkimuksen tuottamat ja hyödyntämät julkaisut, tiedot ja aineistot, niiden metatiedot sekä käytetyt menetelmät ovat helposti saatavilla jatkokäyttöä varten. Tieteen avoimuutta tulee edistää tutkimuseettisiä periaatteita noudattaen ja oikeudellista toimintaympäristöä kunnioittaen.

Akatemia on allekirjoittanut Suomalaisen tutkimusyhteisön avoimen tieteen ja tutkimuksen julistuksen 2020–2025. Akatemia käyttää julistuksen ja siihen kuuluvien avoimen tieteen linjausten periaatteita ja tavoitteita tukieessaan Akatemian rahoittamien tutkimushankkeiden tutkimustoimintaa ja tulosten julkaisutapoja.

Akatemia on tiedejulkaisujen avointa saatavuutta edistävän rahoittajayhteisö cOAlition S:n jäsen. Akatemia edellyttää rahoittamiaan tutkijoita ja tutkimushankkeita saattamaan Akatemian rahoituksella kokonaan tai osittain tuotetut vertaisarvioidut artikkelit välittömästi julkaisemisen jälkeen avoimesti saataviksi. Akatemia kehottaa julkaisemaan myös tiedekirjat ja monografiat avoimesti.

5.3.1. Vertaisarvioitujen artikkeleiden avoin saatavuus

Suomen Akatemia edellyttää rahoittamiaan tutkijoita ja tutkimushankkeita saattamaan Akatemian rahoituksella kokonaan tai osittain tuotetut tutkimustulokset välittömästi julkaisemisen jälkeen avoimiksi.

Vertaisarvioituja artikkeleita koskien tämä voidaan tehdä:

- 1) julkaisemalla artikkeli Plan S:n mukaisesti toimivassa välittömään avoimuuteen toimintansa perustavassa tiedejulkaisussa.
- 2) rinnakkaistallentamalla tieteellinen julkaisu (Version of Record) tai julkaisua edeltävä Author's accepted manuscript -versio välitöntä avoimuutta tukevassa, Plan S:n mukaisesti toimivassa julkaisuarkistossa tai tietokannassa. Mikäli artikkeleiden kirjoittajien valitsema tiedelehti tai julkaisualusta ei ilmoita hyväksyvänsä kummarkaan kyseisen version välitöntä rinnakkaistallentamista, Akatemia kannustaa kirjoittajia ehdottamaan välittömän rinnakkaistallentamisen mahdollistamista kustannussopimukseen liitettävällä erityisehdolla. Jos kustantaja ei suostu toteuttamaan välitöntä rinnakkaistallentamista, artikkelin voi avata rinnakkaistallentamalla se julkaisuviiveen eli ns. embargo-edellytysten puitteissa (humanistiset ja yhteiskuntatieteen alat enintään 12 kk, muut tieteenalat enintään 6 kk).
- 3) julkaisemalla artikkeli Plan S:n mukaisesti välittömän avoimuuden edistämiseen sitoutuneen kustantajan sopimuksen puitteissa (ns. transformative agreement) tai Plan S:n mukaisesti välittömän avoimuuden edistämiseen sitoutuneessa tiedejulkaisussa (ns. transformative journal).

Plan S:n mukaisesti julkaistujen vertaisarvioitujen artikkeleiden välittömästi avoimeksi saattamisen kulut sisältyvät suorituspaikkojen yleiskustannuksiin ja ovat siten osa niiden tarjoamien tukitoimien kustannuksia. Täten ne tulee ottaa huomioon yleiskustannuskertoimen laskennassa.

Yleiskustannuskertoimen laskennassa on mahdollista ottaa huomioon:

1) Plan S:n mukaisesti välittömästi artikkelit avoimesti julkaisevan lehden edellyttämät APC-kulut (Article Processing Charges).

2) Suorituspaikan oman rinnakaistallennuspalvelun ylläpito ja kehittämiskulut

3) Plan S:n esittämien välittömän avoimuuden edistämiseen sitoutuneiden kustantajien kanssa tehtyjen ns. transformatiivisten sopimusten mukaiset kulut ja vastaavien sopimusten mukaisesti toimivien tiedekustantajien ja -lehtien esittämät APC-kulut 31.12.2024 asti. Huomioi näiden sopimusten osalta myös seuraavat:

- FinELib-konsortioon osallistumisen myötä organisaatiolle syntyvät lehtitilauksmaksut koskien FinELibin ja tieteellisten kustantajien tekemien sopimusten Plan S:n mukaisen avoimen saatavuuden kuluja 31.12.2024 asti.
- Yksittäiselle tutkimusorganisaatiolle syntyviä organisaation ja tieteellisten kustantajien välillä tehtyjen lehtitilaussopimusten Plan S:n mukaisia avoimen saatavuuden kuluja 31.12.2024 asti.

Vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit tulee julkaista maailmanlaajuisen, vastaanottajalle maksuttoman ja välittömän avoimuuden takaavaa lisenssiä käyttäen. Lisenssin on taattava myös artikkelin sisällön maksuton uudelleenjakaminen ja muokkaaminen. Edellytys tukee sekä tutkimustuotosten levittämistä ja jatkokäyttöä, että tutkijan oikeuksia tutkimustuotoksiin ja niissä esitettyihin tuloksiin. Lisenssin on taattava myös artikkelin sisällön maksuton uudelleenjakaminen ja muokkaaminen. Akatemia edellyttää lähtökohtaisesti Creative Commons Attribution (CC BY) 4.0 lisenssin käyttöä, mutta sen käytöstä voi poiketa seuraavin poikkeuksin:

1) CC BY-SA 4.0 lisenssin käyttö

2) CC0 -lisenssin käyttö

3) CC BY-ND lisenssin käyttö

Artikkelit voivat sisältää luvanvaraista muiden kuin artikkeleiden kirjoittajien tuottamaa sisältöä, minkä tekijänoikeuksiin kyseiset lisenssit eivät vaikuta.

Poikkeukselliselle lisenssin käytölle on pyydettävä erikseen lupa Suomen Akatemialta. Lupa pyydetään lähettämällä muutospyyntö Akatemialle rahoituspäätöksen lisätietona Akatemian verkkoasioinnissa.

Vertaisarvioitujen tieteellisten artikkeleiden avoimen saatavuuden toteutumista seurataan tutkimusraporteista. Loppuraporttiin liitettävien julkaisutietojen tulee sisältää julkaisun pysyvä tunniste (PID), jonka avulla avoin saatavuus voidaan todentaa. Tarvittaessa Akatemia edellyttää maksumuurin takana julkaistun vertaisarvioidun artikkelin saattamista avoimeksi Akatemian esittämien tutkimusjulkaisujen avoimen saatavuuden takaavien käytäntöjen mukaisesti.

5.3.2. Tutkimusaineistojen avaaminen

Suomen Akatemian tutkimushankkeiden ja tutkimusinfrastruktuurirahoituksen avulla tuotetut tutkimusaineistot tulee avata mahdollisimman pian tutkimustulosten julkaisemisen jälkeen. Tämä edellyttää, että tutkimuksen suorituspaikat huolehtivat tarvittavasta opastuksesta ja tallennusinfrastruktuurin käyttömahdollisuudesta.

Aineistoilla on erilaisia julkisuuden asteita vaihdellen kaikille täysin avoimesta salassa pidettävään. Aineiston julkaisijan on varmistettava, ettei julkaiseminen ole viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain, tietosuojalainsäädännön tai tekijänoikeuslain vastaista. Avattaessa aineistoa sen lisensoinnista on huolehdittava.

Akatemian rahoittamien hankkeiden vastuullisten johtajien tulee tallettaa ja avata hankkeidensa tutkimusaineistot oman tieteenalansa kannalta tärkeässä kansallisessa tai kansainvälisessä arkistossa tai tallennuspalvelussa. Tutkimusaineistojen hallinnointi ja avaaminen on toteutettava ns. FAIR-periaatteiden (F = findable/löydettävä, A = accessible/saavutettavaksi, I = interoperable/yhteentoimiva ja R = reusable/uudelleenkäytettävä) mukaisesti (ks. www.go-fair.org/fair-principles/). Mikäli tutkimusaineistoa ei voi avata jatkokäyttäväksi, sen metadata on kuitenkin tallennettava kansalliseen tai kansainväliseen hakupalveluun. Katso myös kohta 8.2.

Lisätietoja avoimista julkaisutavoista, tutkimusaineistojen avaamisesta ja arkistoista tai tallennuspalveluista on Akatemian verkkosivuilla kohdassa:

Tutkimusrahoitus> Hae rahoitusta> Näin haet rahoitusta> Ohjehakemisto A-Ö> Avoin tiede: julkaisujen ja tutkimusaineistojen avoin saatavuus

Osa II Rahoitusta käytettäessä

6. Rahoituspäätöksen vastaanottaminen ja vahvistaminen sekä ilmoitus ennakon hakemisesta perusteluineen

Jotta rahoitusta voidaan maksaa, vastuullisen johtajan ja suorituspaikan on vahvistettava rahoituksen vastaanottaminen (ks. kohta 1.2). Suomen Akatemia soveltaa kaikkiin rahoitusta saaviin suorituspaikkoihin laskutukseen perustuvaa maksatusmenettelyä. Suorituspaikka vastaa ennakoista ja maksatuspyynnöistä. Taloudenpidossa noudatetaan hyvää hallintoa. Akatemia vastaanottaa rahoituspäätöksiä koskevia ennakkojen maksatuspyyntöjä ja maksatuspyyntöjä verkkolaskuina tai ne voi tehdä myös Akatemian verkkoasioinnin kautta.

7. Rahoitussuunnitelmasta poikkeaminen

Suomen Akatemian rahoituspäätöksessä voidaan rahoituksen kokonaissumman lisäksi ilmoittaa hankkeen vuosierät ja menolajit. Jos Akatemian myöntämän rahoituksen määrä on pienempi kuin haettu rahoitus, on päätöksessä leikattu sekä Akatemian rahoituksen osuutta että suorituspaikan omarahoitusosuutta samassa suhteessa.

Päätöksessä ilmoitetun kustannusarvion menolajit ovat ohjeellisia. Niistä poikkeaminen on sallittua, jos rahoitusta edelleen käytetään rahoituspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen ja esitetyn tutkimussuunnitelman toteuttamiseen. Merkittävässä poikkeamisissa on syytä olla yhteydessä sähköpostitse Akatemiaan joko päätösilmoituksen allekirjoittaneeseen henkilöön, hankkeen hallinnoinnista vastaavaan vastuualueeseen tai Akatemian kirjaamoon.

7.1. Jos myönnetyn määrärahan vuosieriä halutaan muuttaa

Jos tutkimushankkeen vastuullinen johtaja ei voi sitoutua Akatemian tekemään rahoituspäätöksen vuosieräjakoon, tulee hänen tehdä Akatemialle ehdotuksensa tutkimusrahoituksen uusiksi vuosieriksi jättämällä muutoshakemuksen Akatemian verkkoasiointissa kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Tee muutoshakemus> Kustannusarvion ja/tai vuosierien muuttaminen. Muutoshakemus sisältää perustelut haetulle

muutokselle ja uuden kustannusarvion hankkeelle. Muutosehdotus ei saa ylittää Akatemian hankkeelle myöntämää kokonaissummaa.

Kustannusarvion muutoshakemus on tehtävä **kahdeksan viikon kuluessa päätöksestä**, ellei päätöksen erityisehdossa mainita toisin. Tarkempi ohjeistus on liitteessä 1. Mikäli rahoituskauden aikana vuosierät poikkeavat merkittävästi päätöksen kustannusarviosta, vastuullisen johtajan tulee ilmoittaa ennalta ja ilman aiheutonta viivästystä poikkeamasta Akatemian verkkoasioinnissa kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Anna lisätietoja. **Asia koskee takautuvasti myös Akatemian aiemmin tekemiä rahoituspäätöksiä.**

Yliopistojen profiloitumisen vahvistaminen -rahoituksessa päätöksessä ilmoitetusta vuosierästä voi kunakin vuonna poiketa korkeintaan 15 prosenttia. **Tämä koskee takautuvasti myös niitä rahoituspäätöksiä, jotka on tehty ennen näiden rahoitusehtojen voimassaoloa.**

7.2. Konsortion osahankkeiden rahoitusosuuksien muutos

Tietyissä rahoitusmuodoissa (akatemiaohjelmat, tutkimusinfrastruktuurirahoitus sekä strategisen tutkimuksen neuvoston ohjelmat) konsortioiden osahankkeiden keskinäisen rahoitussuunnitelman muuttamiseen voi hakea muutosta konsortiohankkeen ollessa käynnissä.

Muutosehdotus ei saa ylittää Akatemian hankkeelle myöntämää kokonaissummaa eli konsortion kokonaisrahoitus ei kuitenkaan saa tällöin muuttua. Tarkempi ohjeistus on liitteessä 1.

8. Rahoituksen käyttö

8.1. Yleisperiaatteet

Suomen Akatemian myöntämää tutkimusrahoitusta saa käyttää ainoastaan rahoituspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Mikäli Akatemia on päätöksessään asettanut myönnölle erityisehdon, sitä on noudatettava.

Rahoitus myönnetään kokonaissummana, jota ei saa ylittää. Rahoitusta voidaan käyttää vain rahoituskauden aikana syntyneisiin menoihin. Mikäli Akatemia edellyttää tilintarkastusraporttia hankkeesta, voidaan tilintarkastuskustannukset hyväksyä hankkeen kuluista, vaikka ne syntyisivät hankkeen rahoituskauden jo päätyttyä. Vastuullinen johtaja sekä tutkimuksen suorituspaikka vastaavat siitä, että rahoitus käytetään noudattaen päätöstä, näitä rahoitusehtoja sekä muita säännöksiä ja määräyksiä (katso luku 18).

Strategisen tutkimuksen hankkeiden edellytetään osallistuvan sekä oman tutkimusohjelmansa toimintaan että strategisen tutkimuksen yhteiseen vaikuttavuustoimintaan. Vaikuttavuutta edistäviä toimia ovat esim. yhteiset tilaisuudet, tietokoosteet ja politiikkasuositukset.

Jos Akatemian rahoittama tutkimusorganisaatio tai tutkimusinfrastruktuuri harjoittaa myös taloudellista toimintaa, tällaisen taloudellisen toiminnan rahoituksesta, kustannuksista ja tuloista on pidettävä erillistä kirjanpitoa. Jos taloudellisen toiminnan osuuden eli liitännäistoiminnan vuotuinen kapasiteetti ylittää 20 prosenttia, on ylityksestä ilmoitettava mahdollisimman pian Akatemiaan.

Tutkimusinfrastruktuurirahoituksessa ja strategisen tutkimuksen rahoituksessa Akatemian rahoitus voidaan tietyin edellytyksin siirtää hallinnoitavaksi myös muuhun kuin alkuperäiseen suorituspaikkaan. Vastuullisen johtajan suorituspaikka vastaanottaa Akatemian myöntämän rahoituksen. Rahoitusta voidaan siirtää hallinnoitavaksi niille suorituspaikoille, jotka ovat mainittuna hakemuksessa, ellei Akatemian rahoituspäätöksessä todeta toisin. Valtionavustuslain 7 §:n nojalla vastuullisen johtajan suorituspaikan on tehtävä sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista muiden Akatemian rahoitusta saavien suorituspaikkojen kanssa. Vastuullisen johtajan suorituspaikka vastaa rahoituksen käytöstä täysimääräisesti, vaikka rahoitusta olisi siirretty käytettäväksi muussa suorituspaikassa.

8.2. Suomen Akatemian rahoituksella katettavat tutkimushankkeen kustannukset

Suomen Akatemian rahoituksella voidaan kattaa sekä tutkimushankkeen välittömiä kustannuksia (esim. palkat) että välillisiä kustannuksia (esim. toimitilakustannukset). Kaikkia kustannuksia katetaan samalla päätöksessä mainitulla prosenttiosuudella. Tutkimushankkeita ovat muun muassa akatemiahankkeet, suunnatut akatemiahankkeet, akademiaohjelmat, strategisen tutkimuksen rahoitus, tutkijatehtäviin liittyvät tutkimusmäärärahat ja yliopistojen profiloitumisen vahvistaminen. Tutkijatehtävien palkkausrahoituksen käyttö on ohjeistettu jäljempänä.

Akatemian myöntämää tutkimusmäärärahaa saa käyttää tutkimushankkeen tutkimus- tai toimintasuunnitelmaan (tms.) liittyviin kuluihin kuten

- palkkoihin ja palkkioihin sekä henkilösivukuluihin (katso kohta 16.1)
- ulkomailta kotimaahan palaavan tutkijan palkkoihin ja henkilösivukuluihin
- yleiskustannuksiin (katso kohta 16.5)
- hankkeessa työskentelevien tutkijoiden liikkuvuudesta aiheutuviin kustannuksiin (katso kohta 4.)
- ulkomaisen tutkijan tutkimusvierailusta tai tutkimustyöstä Suomessa aiheutuviin kustannuksiin (katso kohta 4.)
- matkakustannuksiin (katso kohta 8.6)
- kotimaiseen ja kansainväliseen yhteistyöhön
- palvelujen ostoihin
- tilintarkastuksesta aiheutuviin kuluihin
- strategisen tutkimuksen hankkeen vuorovaikutussuunnitelman toteuttamiseen
- kansainvälisten hankkeiden valmisteluun
- hankkeen tutkimusyhteistyöhön liittyviin kokouksiin
- hankkeen toteuttamisen kannalta tärkeisiin yksittäisiin aineisto-, laite-, ohjelmisto- tms. kuluihin. Ao. hankinta ei ole osa laajempaa tutkimusinfrastruktuurikonaisuutta
- julkaisutoiminnasta koituihin perusteltuihin taitto- ja editointikuluihin
- tutkimuksen hyödyntämisen edistämiseen liittyviin kuluihin, mikäli ne eivät synny taloudellisessa toiminnassa.

Tutkimusaineistojen säilyttämisen ja avaamisen kulut katsotaan kuuluvan tutkimushankkeen suorituspaikan yleiskustannuksiin ja ne voidaan vain poikkeuksellisesti ja perustellusta syystä hyväksyä Akatemian tutkimusrahoituksesta katettaviksi kuluiksi.

Arvonlisävero maksetaan myönnetyllä määrärahalla. Tämän edellytyksenä on, että arvonlisävero jää avustuksen saajan lopullisesti maksettavaksi eikä tämä voi vähentää sitä tilinpidossaan. Jos arvonlisävero ei jää tutkimuksen suorituspaikan

(valtionavustuksen saajan) lopulliseksi kustannukseksi, sitä ei voi myöskään sisällyttää Akatemian rahoittaman tutkimushankkeen kustannuksiin. Akatemian rahoituksella ei ole sallittua ylikompensoida avustuksen saajaa maksamalla kustannuksia, jotka eivät jää tämän vastattavaksi.

8.3. Omarahoitusosuus

Omarahoitusosuudella tarkoitetaan organisaation omaa rahoitusosuutta yhteisrahoitteen hankkeen kokonaiskustannuksista, joista on vähennetty kaikkien muiden rahoittajien osuudet. Yliopisto tai tutkimuslaitos voi rahoittaa omaa osuuttaan rahoituksen käyttöä säätelevien ehtojen puitteissa esimerkiksi toimintamenoihin saadulla valtionavulla, liiketoiminnan tai elinkeinotoiminnan tuotoilla, lahjoitusvaroilla tai muulla ulkopuolisella rahoituksella.

8.4. Hankkeessa työskentelevien tutkijoiden liikkuvuustuki

Suomen Akatemian päätöksissä (ml. tutkijatehtävät) voi olla myönnettynä liikkuvuustukea, joka on mainittu päätöksessä osiossa ”Hankkeen rahoitus” -kohdassa ”Matkakustannukset”.

Liikkuvuustuella voidaan kattaa tutkijan ulkomailla työskentelystä aiheutuvia kustannuksia. Liikkuvuustuki maksetaan suorituspaikan käytäntöjen mukaan ja lisätietojen saamiseksi rahoituksen saajan on oltava yhteydessä suorituspaikan henkilöstö- ja taloushallintoon.

Mikäli suorituspaikka maksaa liikkuvuustuen verollisena korvauksena, siitä pidetään henkilösivukulut. Mikäli suorituspaikka päättää maksaa liikkuvuustuen apurahana, on suorituspaikan selvitettävä apurahan maksamiseen liittyvät mahdolliset veroseuraukset Verohallinnolta ennen apurahapäätöksen tekemistä. Akatemia ei vastaa apurahan maksamisesta aiheutuvista veroseurauksista. Sekä apurahansaajalla että apurahan myöntäjällä on velvollisuus välittömästi rahoituspäätöksen saatuaan ilmoittaa apurahasta Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle www.mela.fi. Apurahan saajalla on velvollisuus ottaa itselleen lain mukainen vakuutusturva.

8.5. Kahdenvälisiin sopimukseen perustuva tutkijoiden kansainvälinen liikkuvuus

Liikkuvuusapuraha, liikkuvuuskuksurahoitus, liikkuvuusseminaarirahoitus ja liikkuvuusyhteistyörahoitus perustuvat Suomen Akatemian tekemiin kahdenvälisiin sopimuksiin, joita voidaan hyödyntää työskentelyssä ulkomailla, tutkijankoulutuksessa ja ulkomaiden tutkijoiden työskentelyssä Suomessa. Akatemian myöntämään liikkuvuusrahoitukseen ei sovelleta kokonaiskustannusmallia. Rahoituksen saa käyttää ainoastaan päätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Liikkuvuuskuksurahoitus (Suomeen Taiwanista tai Venäjältä), liikkuvuusseminaarirahoitus (Japanin tai Kiinan kanssa) ja liikkuvuusyhteistyörahoitus (Intian, Kiinan ja Saksan kanssa) maksetaan suorituspaikalle sen Akatemialle esittämän maksatuspyynnön perusteella.

Liikkuvuusapuraha (Suomesta Japaniin, Taiwaniin tai Venäjälle) -rahoitukseen sisältyy kuukausittain tutkijalle henkilökohtaisesti maksettava apuraha. Myönnettyn rahoitukseen voi myös sisältyä matkakustannuksia. Perheen matkakulut voivat sisältyä päätöksen rahoitukseen, mikäli niitä on haettu ja tutkija ja perhe ovat ulkomailla vähintään kuusi kuukautta. Myönnettyn rahoitukseen ei ole sisällytetty muuttokustannuksia.

Liikkuvuusapurahan (Suomesta Japaniin, Taiwaniin tai Venäjälle) saaja pyytää apurahan maksamista kirjallisesti maksupyynnömlomakkeella, joka on Akatemian verkkosivulla:

www.aka.fi > Suomen Akatemia > Tutkimusrahoitus > Hae rahoitusta > Näin rahoitusta käytetään > Maksupyynnömlomake, henkilökohtaiset apurahat (pdf)

Maksupyyntö lähetetään allekirjoitettuna postitse Akatemian kirjaamoon viimeistään kuukautta ennen ensimmäistä maksupäivää. Maksupäivä on kunkin kuukauden 15. päivänä. Maksupyynnössä esitetään kuukausierien maksamisen alkamisajankohta (kuukauden 15. päivä), saajan henkilötunnus ja suomalaisen pankkitilin numero IBAN-muodossa.

Akatemian kahdenvälisiin sopimukseen perustuva liikkuvuusapuraha (Suomesta Japaniin, Taiwaniin tai Venäjälle) on pääsääntöisesti veroton. Sekä apurahansaajalla että myöntäjällä on velvollisuus ilmoittaa apurahasta Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle www.mela.fi. Apurahansaajalla on velvollisuus ottaa itselleen lain mukainen vakuutus-turva. Apurahansaajan tulee tarkistaa liikkuvuusapurahan kohteena olevan valtion viisumiehdot ja anoa itse viisumi.

8.6. Matkakustannukset

Tutkimussuunnitelmaan liittyvät matkakustannukset voidaan hyväksyä voimassa olevien Verohallinnon määräysten mukaisesti:

- Verohallinnon päätös verovapaista matkakustannusten korvauksista
- Verohallinnon ohje työmatkakustannusten korvauksista verotuksessa

Akatemia hyväksyy matkakustannukset rahoituksen saajaa koskevien muiden säännösten ja hallinnon määräysten mukaisina silloin, kun matkakustannusten korvaamisesta on annettu Verohallinnon päätöksistä ja ohjeista poikkeavia säännöksiä.

Kustannukset hyväksytään enintään siltä osin kuin ne noudattavat laajuudeltaan ja suuruudeltaan suorituspaikan tavanomaista tasoa.

8.7. Strategisen tutkimuksen neuvoston vastinrahoitus Horisontti 2020 -ohjelmaan

Vastinrahoitus korvaa rahoitusvajetta, joka syntyy suomalaisen kokonaiskustannusmallin mukaan lasketun yleiskustannusosuuden ja Horisontti 2020 -ohjelman mukaisen laskentamallin tuottaman yleiskustannuskorvauksen välille. Rahoitusta on myönnetty strategisen tutkimuksen neuvoston päättämän korvausprosentin mukainen määrä. Hakemuksen alaraja on 10 000 euroa. Rahoitusta ei ole osoitettu hankkeelle vaan suorituspaikalle käytettäväksi yleiskustannuksiin. Rahoituksen tavoitteena on vahvistaa tutkimusorganisaatioiden edellytyksiä hakea kansainvälistä tutkimusrahoitusta. Tämän tavoitteen toteutumisen seuraamiseksi loppuraportissa kuvataan, miten rahoitus on edistänyt kansainvälistä yhteistyötä.

Rahoitusta ei voi käyttää taloudelliseen toimintaan (katso kohta 1.1). Vastinrahoituksen saajan on varauduttava tarvittaessa osoittamaan, että vastinrahoitusta ei kohdistu sille osalle välillisiä kustannuksia, joihin on saatu komission tukea.

9. Henkilöstön palkkaus

Suomen Akatemian tutkimusmäärärahalla palkattavan henkilöstön tulee olla pääsääntöisesti palvelussuhteessa suorituspaikkaansa. On suositeltavaa, että palvelussuhde kestää vähintään koko rahoituskauden ajan, ellei tutkimushankkeen tutkimussuunnitelman tai toimintasuunnitelman (tms.) toteuttamiseen liittyvä erityinen syy edellytä lyhyempää palvelussuhdetta. Lyhytaikaisia tutkimus-, selvitys- tai muita tehtäviä voidaan toteuttaa myös ostopalveluina. Suorituspaikkoja suositellaan kirjaamaan syy työ-sopimukseen, miksi työsuhde on Akatemian suositusta lyhyempi.

Akatemian rahoituksella palkattavan henkilöstön palkkauksessa ja palvelussuhteen muissa ehdoissa noudatetaan suorituspaikassa voimassa olevia virka- tai työehtosopimuksia sekä muita määräyksiä palvelussuhteen ehdoista. Rekrytoinnissa suositellaan noudatettavan vastuullisen tutkijanarvioinnin ja DORA:n (San Francisco Declaration on Research Assessment) periaatteita.

9.1. Akatemiaprofessorin ja akatemiaturkijan tehtävä

Suomen Akatemian myöntäessä rahoitusta akatemiaprofessorin tai akatemiaturkijan tehtävää varten tulee suorituspaikan käyttää tämä määräraha kyseisen tehtävän täyttämiseen. Suorituspaikan tulee ottaa akatemiaprofessori tai akatemiaturkija palvelukseensa vähintään rahoituskaudeksi.

Akatemiaturkijan ja akatemiaprofessorin tehtävien palkkojen kustannuslaskentaan sovelletaan lisäkustannusmallia. Näissä päätöksissä on laskettu yleiskustannuksiksi muiden kustannusten lisäksi 14,29 prosenttia, jolloin päätökseen sisältyy 12,5 prosentin yleiskustannusosuus.

Rahoituspäätöksiin sisältyy 28 prosentin suuruinen henkilösivukulu eikä Akatemia ota vastuuta mahdollisista muista työnantajakohtaisista kustannuksista. Työnantajan tulee kuitenkin huolehtia, että palkkaus ei jää jälkeen suorituspaikan yleisestä palkkakehityksestä.

Akatemiaprofessorin ja akatemiaturkijan tehtävä on tarkoitettu ainoastaan hakijan täysipäiväiseen tutkimustyöhön ja siihen liittyvään toimintaan. Akatemiaprofessorin tai akatemiaturkijan tehtävässä toimivalle ei saa maksaa palkkaa toisesta Akatemian rahoittamasta tutkimushankkeesta. Akatemiaprofessoreilla ja akatemiaturkijoilla omaan tutkimustyöhön liittyvän opetuksen antaminen kuuluu työtehtäviin. Samalla on tärkeää, että muut omaan tutkimustyöhön välittömästi kytkeytymättömät tehtävät eivät haittaa itse tutkimuksen tekemistä. Työtehtäviin sisältyy ilman erillistä korvausta annettavaa oman alan opetusta ja opinnäytetöiden ohjausta 5 prosenttia vuosityöajasta. Kaikkiaan opetustehtäviin ja muihin omaan tutkimustyöhön välittömästi kytkeytymättömiin tehtäviin saa käyttää enintään 10 prosenttia vuosityöajasta.

Akatemiaprofessorin tai akatemiaturkijan tehtävän suorituspaikka on Suomessa oleva organisaatio, jonka kautta tutkimusrahoituksen maksatus tapahtuu. Akatemiaprofessori tai akatemiaturkija voi kautensa aikana työskennellä eripituisia jaksoja esimerkiksi ulkomaisessa yliopistossa.

Akatemiaprofessorin palkka voi olla yhteisrahoitteinen. Tällöin hän on esimerkiksi voinut hakemuksessaan ilmoittaa, kuinka suuren osan vuosipalkastaan hän haki Akatemiasta. Tilanne voi myös muuttua rahoituskauden aikana. Akatemiaprofessorin palkkaan voi käyttää Akatemian myöntämästä rahoituksesta 0-100 prosenttia. Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) tai Marie Skłodowska-Curie Actions rahoituksen saaneille

Akatemian myönnöstä tulee kuitenkin käyttää vähintään 50 prosenttia palkkakustannuksiin. Työaika tulee kirjata todellisen toteutuman mukaisesti. Katso tarkemmat ohjeet liitteestä 1. (11).

Jos akatemiutkija saa vakinaisen professuurin tai vastaavan muun tehtävän, ei hänen tarvitse luopua akatemiutkijan tehtävästään. Tämä edellyttää, että akatemiutkija voi toteuttaa tutkimussuunnitelman mukaista tutkimusta rahoituskautensa loppuun eikä hän saa palkkaa toisesta tehtävästä (ellei Akatemia ole tehnyt päätöstä yhteisrahoitteisuudesta, ks. alla).

Akatemiutkijan palkkaus voi olla myös yhteisrahoitteinen, silloin kun se on tutkijan uralla etenemisen kannalta tarkoituksenmukaista. Tämä edellyttää, että muualta tuleva palkka on osoitettu tutkimustehtäviin tai muihin tutkijan uralla etenemistä tukeviin tehtäviin, kuten työskentelyyn yliopiston urajärjestelmässä (urajärjestely, jossa yliopisto sitoutuu arviointimenettelyn perusteella vakinaistamaan tutkijan hänen edettyään tietylle tasolle). Ohjearvona Akatemian rahoitusosuudeksi tutkijan palkkausmenoista on 70 prosenttia, jollei ole perusteita korkeampaan osuuteen. Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) tai Marie Skłodowska-Curie Actions -rahoituksen saaneille Akatemian myönnöstä tulee kuitenkin käyttää vähintään 50 prosenttia palkkakustannuksiin. Työaika tulee kirjata todellisen toteutuman mukaisesti. Vakinaisen professuurin tai vastaavan muun tehtävän osarahoitteisuuden perusteella Akatemian rahoitusosuus voi erota edellä mainituista osuuksista. Palkkauksen yhteisrahoitteisuuden kautta vapautuvaa Akatemian palkkarahaa voi käyttää erikseen perusteltaviin muihin tutkimuskuluihin.

Akatemiaprofessorin ja akatemiutkijan on tehtävä muutoshakemus Akatemian verkkoasioinnissa, jos hänen palkkauksensa tulee muusta rahoituslähteestä. Perusteluissa on kuvattava lyhyesti, mistä muu palkanosa tulee ja mikä sen suuruus on. Katso tarkemmat ohjeet liitteestä 1 (10) ja 11). Jos perusteet täyttyvät, Akatemia tekee asiasta myönteisen muutospäätöksen. Tämän jälkeen rahoituspäätökseen merkitty suorituspaikka voi lähettää Akatemiaan maksatuspyynnön muuttuneen palkkauksen mukaisesti (katso kohta 15).

Mikäli akatemiaprofessorin tai akatemiutkijan tehtävän saanut henkilö jää perhevapalle, on asiasta ilmoitettava välittömästi Akatemiaan joko ottamalla yhteyttä rahoituspäätöksen esittelijään tai ilmoittamalla lisätietoja verkkoasioinnin kautta kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Anna lisätietoja. Jos akatemiutkija hakee pidennystä rahoituskauteen esimerkiksi äitiys-, isyys-, vanhempain- tai hoitovapaan perusteella, hän jättää muutoshakemuksen Akatemian verkkoasioinnin kautta kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Tee muutoshakemus. Katso tarkemmat ohjeet liitteestä 1. (2).

Mikäli akatemiaprofessorin tai akatemiutkijan tehtävän saanut henkilö ei jatka tehtävässään, on asiasta ilmoitettava välittömästi Akatemiaan ja akatemiutkijan tehtävän rahoituksesta luovutaan jättämällä muutoshakemus Akatemian verkkoasiointiin. Vastuullinen johtaja jättää muutoshakemuksen Akatemian verkkoasioinnin kautta kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Tee muutoshakemus. Katso tarkemmin ohjeet liitteestä 1.

9.2. Tutkijatohtorin tehtävä

Tutkijatohtorin tehtävänä on esitetyn tutkimussuunnitelman mukainen täyspäiväinen tutkimustyö. Lisäksi Suomen Akatemia suosittelee, että tutkijatohtori ohjaa oman alansa opinnäytetöitä ja antaa oman erikoisalansa opetusta.

Tutkijatohtorin tehtävän rahoitus on tarkoitettu tutkijatohtorin 36 kuukauden palkkakustannuksiin. Palkkakustannukset määräytyvät suorituspaikan palkkausjärjestelmän mukaisesti. Tutkijatohtori on palvelussuhteessa rahoituskauden ajan suorituspaikaansa. Tutkijatohtorin tehtävän suorituspaikka on Suomessa oleva organisaatio, jonka kautta tutkimusrahoituksen maksatus tapahtuu. Tutkijatohtori voi kautensa aikana työskennellä eripituisia jaksoja esimerkiksi ulkomaisessa yliopistossa.

Tutkijatohtorille on voitu myöntää lisäksi rahoitusta henkilökohtaisiin tutkimus- ja liikuvuuskuuluihin. Rahoituksesta ei saa maksaa muiden henkilöiden palkkaa tai palkkiota. Tästä voidaan poiketa vain, jos tutkijatohtorin palkkaus on yhteisrahoitteinen (lisätietoja alla). Akatemian tutkijatohtorin tehtävässä toimivalle ei saa maksaa palkkaa toisesta Akatemian rahoittamasta tutkimushankkeesta.

Jos tutkijatohtori saa vakinaisen professuurin tai vastaavan muun tehtävän, ei hänen tarvitse luopua tutkijatohtorin tehtävästään. Tämä edellyttää, että tutkijatohtori voi toteuttaa tutkimussuunnitelman mukaista tutkimusta rahoituskautensa loppuun eikä hän saa palkkaa toisesta tehtävästä (ellei Akatemia ole tehnyt päätöstä yhteisrahoitteisuudesta, ks. yllä).

Tutkijatohtorin palkkaus voi olla myös yhteisrahoitteinen, silloin kun se on tutkijan uralla etenemisen kannalta tarkoituksenmukaista. Tämä edellyttää, että muualta tuleva palkka on osoitettu tutkimustehtäviin tai muihin tutkijan uralla etenemistä tukeviin tehtäviin, kuten työskentelyyn yliopiston urajärjestelmässä. Ohjearvona Akatemian rahoitusosuudeksi tutkijan palkkausmenoista on 70 prosenttia, jollei ole perusteita korkeampaan osuuteen. Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) tai Marie Skłodowska-Curie Actions -rahoituksen saaneille Akatemian myönnöstä tulee kuitenkin käyttää vähintään 50 prosenttia palkkakustannuksiin. Työaika tulee kirjata todellisen toteutuman mukaisesti. Vakinaisen professuurin tai vastaavan muun tehtävän osarahoitteisuuden perusteella Akatemian rahoitusosuus voi erota edellä mainituista osuuksista.

Vaikka tutkijatohtorin rahoitus voi tulla Akatemian lisäksi muista rahoituslähtöistä, on tutkimustyön oltava edelleen kokopäiväistä. Palkkauksen yhteisrahoitteisuuden kautta vapautuvaa rahoitusta voi käyttää muihin, erikseen perusteltaviin tutkimuskuuluihin, kuten tutkijaliikkuvuuteen tai poikkeuksellisesti myös avustavan henkilöstön palkkaamiseen.

Tutkijatohtorin on tehtävä muutoshakemus Akatemian verkkoasioinnissa, jos hänen palkkauksensa tulee muusta rahoituslähteestä. Perusteluissa on kuvattava lyhyesti, mistä muu palkanosa tulee ja mikä sen suuruus on. Katso tarkemmat ohjeet liitteestä 1. (12). Jos perusteet täyttyvät, Akatemia tekee asiasta myönteisen muutospäätöksen. Tämän jälkeen rahoituspäätökseen merkitty suorituspaikka voi lähettää Akatemiaan maksatuspyynnön muuttuneen palkkauksen mukaisesti (katso kohta 15).

Mikäli tutkijatohtorin tehtävän saanut henkilö jää perhevapaalle, on asiasta ilmoitettava välittömästi Akatemiaan joko ottamalla yhteyttä rahoituspäätöksen esittelijään tai ilmoittamalla lisätietoja verkkoasioinnin kautta kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Anna lisätietoja. Jos tutkijatohtori hakee pidennystä rahoituskauteen äitiys-, isyys-, vanhempain- tai hoitovapaan perusteella, hän jättää muutoshakemuksen Akatemian verkkoasioinnin kautta kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Tee muutoshakemus. Katso tarkemmat ohjeet liitteestä 1.

Mikäli tutkijatohtorin tehtävän saanut henkilö ei voi jatkaa tehtävässään esimerkiksi toiseen työtehtävään siirtymisen tai muun syyn vuoksi, on asiasta ilmoitettava välittömästi Akatemiaan ja rahoituksesta luovutaan jättämällä muutoshakemus. Vastuullinen johtaja jättää muutoshakemuksen Akatemian verkkoasioinnin kautta kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Tee muutoshakemus. Katso tarkemmat ohjeet liitteestä 1.

9.3. Tutkimushankkeen vastuullisen johtajan palkka

Suomen Akatemian tutkijalähtöinen ja temaattinen rahoitus on tarkoitettu ensisijaisesti hankkeessa päätoimisesti ja kokoaikaisesti työskentelevien tutkijoiden palkkaukseen ja hankkeen muihin kuluihin. Tutkimushankkeen vastuullisen johtajan palkkaukseen ei pääsääntöisesti myönnetä rahoitusta.

Hankkeen vastuullisen johtajan palkkakuluja voidaan kuitenkin sisällyttää hankkeen rahoitettaviksi kustannuksiksi kokonaiskustannusmallin ja tutkimussuunnitelman mukaisesti. Vastuullisen johtajan palkkakulu on tarkoitettu hankkeen johtamiseen. Nämä kustannukset, jotka tulee kirjata hankkeen kustannusarvioon, eivät saa olla merkittävät verrattuna hankkeen kokonaiskustannuksiin, ellei rahoituspäätöksessä ole toisin todettu.

Vastuullisen johtajan palkkakustannuksia on mahdollista rahoittaa nelivuotisessa tutkimushankkeessa korkeintaan puolitoista kuukautta vuodessa tehollista työaikaa vastaava määrä hankkeen kokonaiskustannuksista, ellei rahoituspäätöksessä ole todettu toisin.

Edellä sanotusta riippumatta akatemiahankkeen, huippuyksikköhankkeen tai temaattisen rahoituksen hankkeen vastuulliselle johtajalle voidaan myöntää tutkimuksellisesti hyvin perustelluista syistä enintään vuoden rahoitus. Tällainen syy voi olla esimerkiksi työskentely ulkomailla, paluu kotimaahan sekä siirtyminen toiseen tutkimusorganisaatioon tai Suomessa sijaitsevaan yritykseen.

Strategisen tutkimuksen rahoituksella voidaan maksaa palkkaa konsortion vastuullisille johtajille ja koordinaattorille koko hankkeen rahoituskauden ajan. Tämä palkkarahoitus ei voi kuitenkaan olla päällekkäistä muun Akatemian rahoituksesta maksettavan palkan kanssa.

9.4. Kliinisen tutkijan tehtävä

Kliininen tutkija on kliinisessä työssä oleva tohtorintutkinnon suorittanut lääkäri tai muu tohtorintutkinnon suorittanut terveydenhuollon ammattilainen, joka tekee potilastyötä. Rahoitusta ei ole tarkoitettu yliopistoissa päätoimisina tutkijoina toimiville. Määrärahalta tuetaan kliinisen tutkijan tehtävän palkkauskuluja **osa-aikaisessa tutkimustyössä** (20–50 prosenttia työajasta). Kliininen tutkija ja suorituspaikka sopivat palkkauksesta suorituspaikan palkkausjärjestelmän mukaisesti. Työaikajärjestelyistä sovitaan etukäteen, varsinkin jos tutkimustyö ja kliininen työ tehdään eri suorituspaikoissa.

Palkkaukseen tarkoitettun määrärahan lisäksi on voitu myöntää rahoitusta myös tutkimuskuluja varten. Akatemia rahoittaa kliinisen tutkijanuran edistämiseen myönnetyn hankkeen kokonaiskustannuksista enintään 70 prosenttia.

9.5. Palkatun henkilöstön opetusmäärä

Suomen Akatemia suosittelee, että sen rahoittamat tohtorin tutkinnon suorittaneet tutkijat (ml. Akatemian tutkijatohtorin tehtävissä toimivat) antavat ilman eri korvausta 5 prosenttia työehtosopimuksen mukaisesta vuosityöajastaan omaan tutkimustyöhönsä liittyvää opetusta tai opinnäytetöiden ohjausta. Opetustehtäviin tai muihin omaan tutkimustyöhön välittömästi kytkeytymättömiin tehtäviin ei tulisi kuitenkaan käyttää yli 10 prosenttia vuosityöajasta.

Akatemia suosittelee, että mikäli Akatemian rahoittamat väitöskirjatutkijat antavat opetusta, sen tulee liittyä heidän omaan tutkimustyöhönsä ja olla enintään 5 prosenttia heidän vuosityöajastaan. Opetustyö ei saa viivästyttää väitöskirjatyötä.

10. Suomen Akatemian rahoituksella suoritettavat hankinnat

Rahoituksen saaja on velvollinen selvittämään, sovelletaanko Suomen Akatemian rahoittamassa tutkimushankkeessa suoritettavaan hankintaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016). Lisäksi vastuullisen johtajan on huolehdittava tarvittaessa siitä, että hankinta kilpailutetaan hankintalaissa säädettyjen menettelyjen mukaisesti.

10.1. Käyttöomaisuuden hallinta

Suomen Akatemian rahoituksella hankitut tarvikkeet, laitteet ja kirjallisuus jäävät suorituspaikan omistukseen ja hallintaan. Tutkimusinfrastruktuurien osalta voidaan eri osapuolten kesken sopia myös muusta menettelystä. Sopimus tehdään kirjallisesti ja siitä ilmoitetaan Akatemialle jo tutkimusinfrastruktuurirahoitusta haettaessa. Usean suorituspaikan yhteishankkeissa tulee osapuolten kesken kirjallisesti sopia tutkimusinfrastruktuurin käytöstä, omistusosuuksista ja sijoituspaikasta, myös rahoituskauden jälkeisenä aikana.

Mikäli rahoituspäätökseen sisältyy laitehankinta, voidaan saatu hankinnan rahoitus käsitellä investointiavustuksena. Investointiavustus on voitu myöntää aineellisen tai aiheettomana hyödykkeen hankintaan.

Jos rahoitus on myönnetty tiettyyn käyttötarkoitukseen käytettäväksi omaisuuden hankintaan tai perusparannukseen, omaisuutta ei saa pysyvästi käyttää muuhun kuin valtionavustuspäätöksessä määriteltyyn käyttötarkoitukseen. Akatemian myöntämää investointiavustusta ei voi käyttää leasingosimusten rahoittamiseen. Omaisuuden omistusoikeutta tai hallintaoikeutta ei saa luovuttaa toiselle omaisuuden käyttöaikana, mikäli tästä on määrätty valtionavustuspäätöksessä.

11. Tutkimusrahoituspäätöksen muuttaminen

Jos Suomen Akatemian myönteistä rahoituspäätöstä tai rahoituksen käyttötarkoitusta on tarvetta muuttaa ja muutokset ovat oleellisia, on niihin saatava etukäteen Akatemian hyväksyntä. Tarvittaessa Akatemia muuttaa rahoituspäätöstä hakemukseen perustuen.

Vastuullinen johtaja jättää muutoshakemuksen Akatemian verkkoasioinnin kautta kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Tee muutoshakemus. Muutoshakemuksessa on oltava riittävät perustelut ja asian käsittelyn kannalta tarpeelliset tiedot. Muutoshakemukseen liitetään asiaa oleellisesti koskevat asiakirjat. **Katso yksityiskohtaiset muutoksen hakuohjeet liitteestä 1 alla olevan muutostyyppin kohdalta.**

Akatemian hyväksyntää vaativia muutoksia ovat:

- 1) uuden rahoituspäätöksen vuosierien muuttaminen (katso kohta 7.1)
- 2) rahoituskauden pidentäminen
- 3) lisämääräraha (eli kompensatio, lisäkustannusmallin mukainen päätös)
- 4) suorituspaikan vaihtaminen

- 5) tutkimusmäärärahasta luopuminen kokonaan (kun rahoitusta ei ole käytetty)
- 6) tutkimusmäärärahasta luopuminen kesken rahoituskauden (kun rahoitusta on käytetty)
- 7) vastuullisen johtajan vaihtaminen
- 8) päätöksen ehtojen tai käyttötarkoituksen muuttaminen tai tutkimussuunnitelman olennaiset muutokset
- 9) konsortion osahankkeiden rahoitusosuuksien muutos (katso kohta 7.2)
- 10) akatemiattutkijan tehtävän rahoituspäätöksen muutos yhteisrahoitteiseksi (katso kohta 9.1).
- 11) akatemiaprofessorin tehtävän rahoituspäätöksen muutos yhteisrahoitteiseksi (katso kohta 9.1)
- 12) tutkijatohtorin tehtävän rahoituspäätöksen muutos yhteisrahoitteiseksi (katso kohta 9.2)

12. Rahoituksen käytön valvonta sekä rahoituksen keskeyttäminen ja takaisinperintä

Suomen Akatemialla on oikeus seurata ja valvoa myöntämänsä rahoituksen käyttöä sekä tarkastaa rahoituksen saajan taloutta ja toimintaa, jos se on tarpeen rahoituksen käytön valvonnassa. Akatemialla on myös oikeus tarkastaa tutkimustyön toteuttamista hankkeessa, sen tilinpitoa ja rahoituspäätöksen ehtojen noudattamista.

Suorituspaikka ja tutkimushankkeen vastuullinen johtaja ovat velvollisia antamaan tarkastuksen suorittajan käytettäväksi kaikki tarpeelliset tili- ja muut asiakirjat ja tiedot sekä avustamaan tarkastuksessa. Sekä suorituspaikan että tutkimushankkeen vastuullisen johtajan on pyynnöstä annettava muutenkin Akatemialle tietoja tutkimuksesta ja varojen käytöstä.

Vastuullisen johtajan ja suorituspaikan tulee viipymättä ilmoittaa Akatemialle tutkimusmäärärahan käyttöön vaikuttavista muutoksista kuten, jos tutkimussuunnitelman toteuttamiseen on saatu muuta rahoitusta tai tuloa. Jos muuta rahoitusta tai tuloja on enemmän kuin Akatemiaan jätetyn hakemuksen kustannusarviossa on esitetty, voi Akatemia velvoittaa suorituspaikkaa palauttamaan Akatemian rahoituksesta vastaavan osan, joka ylittää kustannusarvion.

Jos Akatemian myöntämä rahoitus hankkeelle on 100-prosenttista ja hanke saa tuloja esimerkiksi immateriaalioikeuksien perusteella, on 100 prosentin ylittävän tulon osuus palautettava Akatemialle tai vaihtoehtoisesti se vähennetään hyväksyttävistä kustannuksista.

Akatemia voi keskeyttää tai määrätä rahoituksen lopetettavaksi tai periä rahoituksen tai sen osan takaisin. Näin voidaan toimia, jos on perusteltua aihetta epäillä, että vastuullinen johtaja tai suorituspaikka on

- käyttänyt rahoitusta muuhun tarkoitukseen kuin se on myönnetty
- antanut sellaista väärää tai harhaanjohtavaa tietoa, joka olisi voinut vaikuttaa rahoituksen saantiin, määrään tai ehtoihin
- muuten rikkonut rahoituksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai rahoituspäätöksen ehtoja
- strategisen tutkimuksen neuvoston myöntämä rahoitus voidaan keskeyttää, jos hankkeelle asetetut tavoitteet eivät täyty.

Rahoituksen saajan tulee viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa rahoitus tai sen osa. Jos palautettava määrä on alle 100 euroa, sitä ei tarvitse palauttaa. Rahoituksen saajan on otettava yhteyttä Suomen Akatemiaan ennen rahoituksen palauttamista. Lisätietoja antaa talouden vastuualueen tutkimusrahoituksen maksatuksen taloussuunnittelija.

Palautuksessa tulee mainita Akatemian päätösnumero. Valtionavustuksen palauttamisesta ja takaisinperinnästä on säädetty valtionavustuslain 5. luvussa.

12.1. Palautettavan ja takaisin perittävän avustuksen korko

Valtionavustuslain 24 §:n mukaan valtionavustuksen saajan on maksettava palautettavalle tai takaisinperittävälle määrälle valtionavustuksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3§:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä. Mikäli takaisin perittävää avustusta ei ole maksettu takaisin Akatemian asettamaan eräpäivään mennessä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n mukaan. Vuotuinen viite- ja viivästyskorko löytyy Suomen Pankin verkkosivuilta www.suomenpankki.fi.

13. Immateriaalioikeudet eli henkisen omaisuuden lainsuoja

Immateriaalioikeuksia tai aineettomia oikeuksia ovat muun muassa tekijänoikeus, patenttioikeus, tavaramerkkioikeus, hyödyllisyysmallioikeus, mallioikeus, toiminimioikeus, integroitujen piirien ja piirimallien suoja sekä kasvinjalostajan oikeus. Immateriaalioikeudet ovat rakenteeltaan omistusoikeuden kaltaisia yksinoikeuksia. Ne suojaavat joko luovaa toimintaa (esimerkiksi tekijänoikeus ja patenttioikeus) tai kaupallisia tunnusmerkkejä (esimerkiksi tavaramerkkioikeus ja toiminimioikeus).

Suomen Akatemian rahoittaman hankkeen tutkimustuotosten omistus- ja käyttöoikeuksista tulee sopia hankkeen osapuolten ja tarvittaessa myös suorituspaikkojen kanssa. Sopimukset on parasta tehdä kirjallisesti ja mahdollisimman pian rahoituspäätöksen jälkeen. Samoin osapuolten tulisi hankkeen käynnistyessä sopia hankkeen käyttämien aineistojen omistus- ja käyttöoikeuksista. Vertaisarvioituja artikkeleita koskevat tekijänoikeusasiat on kerrottu kohdassa 5.3.1. Mikäli hankkeessa tehdään yhteistyötä yritysten kanssa, katso kohta 13.1.

Niissä tutkimuksen suorituspaikoissa, joihin sovelletaan lakia oikeudesta korkeakouluissa tehtäviin keksintöihin (369/2006), katsotaan Akatemian rahoittama tutkimus korkeakoulu-keksintölain tarkoittamaksi sopimustutkimukseksi. Tämän mukaisesti korkeakoululla on ensisijainen oikeus tutkimuksessa syntyneisiin keksintöihin. Muissa suorituspaikoissa sovelletaan lakia oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin (656/1967).

13.1. Yhteistyö yritysten kanssa

Mikäli Akatemian rahoittamassa hankkeessa tehdään yhteistyötä yritysten kanssa, edellytetään että:

- yhteistyön tuloksia, jotka eivät johda immateriaalioikeuksiin, voidaan levittää laajasti ja kaikki tutkimusorganisaatioiden tai -infrastruktuurien toiminnasta mahdollisesti syntyvät immateriaalioikeudet kohdennetaan kyseisille yhteisöille TAI

- hankkeesta mahdollisesti syntyvät immateriaalioikeudet ja niihin liittyvät käyttöoikeudet jaetaan yhteistyökumppaneiden kesken tavalla, joka vastaa niiden työmäärää, palkkoja ja etuja TAI
- tutkimusorganisaatiot tai -infrastruktuurit saavat markkinahintaa vastaavan korvauksen niiden toiminnasta syntyvistä ja osallistuville yrityksille myönnettävistä immateriaalioikeuksista tai immateriaalioikeuksista, joihin osallistuvat yritykset saavat käyttöoikeudet. Tästä korvauksesta voidaan vähentää sen mahdollisen rahallisen ja muun osuuden absoluuttinen arvo, jonka hankkeeseen osallistuvat yritykset antavat niitä kustannuksia varten, jotka aiheutuvat immateriaalioikeuksiin johtaneesta tutkimusorganisaatioiden tai -infrastruktuurien toiminnasta.

Silloin kun Akatemian rahoittamassa hankkeessa tehdään yhteistyötä yritysten kanssa, on edellytyksenä, että hankkeen kustannusten, riskien ja tulosten jakautumisesta, tulosten levittämisestä ja immateriaalioikeuksien käytöstä ja jakamisesta sovitaan kirjallisesti ennen hankkeen aloittamista.

14. Raportointi

Jokaisesta Akatemian rahoituspäätöksestä on raportoitava Akatemialle. Tieteellisen tutkimusraportin jättää hankkeen vastuullinen johtaja ja suorituspaikka (valtionavustuksen saaja) vastaa talousraportoinnista. Varainkäytön seuranta tapahtuu Akatemian tietojärjestelmien kautta. Nämä tiedot yhdistetään toisiinsa, jolloin rahan käyttö ja sillä tuotetut tulokset ovat vertailtavissa. Tutkimuksen huippuyksikköohjelman, lippulaivaohjelman, tutkimusinfrastruktuurien sekä yliopistojen profiloitumisen vahvistamisen ja strategisen tutkimuksen neuvoston rahoituksen raportoinnista Akatemia ohjeistaa erikseen.

14.1. Tutkimusraportointi

Vastuullisen johtajan tulee laatia ja lähettää Akatemiaan hankkeen loppuraportti viimeistään rahoituskauden päättymistä seuraavan vuoden kesäkuun 1. päivänä. Konsortion vastuullinen johtaja jättää tutkimusraportin koko konsortion puolesta kaikkien osahankkeiden rahoituskausien päätyttyä.

Vastuullisen johtajan tulee laatia ja lähettää hankkeen loppuraportti, joka liittyy kahdenvälisiin sopimuksiin perustuvaan tutkijoiden kansainväliseen liikkuvuusrahoitukseen (liikkuvuusapuraha, liikkuvuusmaksurahoitus, liikkuvuusseminaarirahoitus, liikkuvuusyhteistyörahoitus). Loppuraportti toimitetaan viimeistään kolmen kuukauden kuluessa (viimeisen) vierailun päättymisestä.

Mikäli Suomen Akatemiasta haetaan rahoitusta päätöksessä mainitun rahoituskauden voimassaoloaikana tai rahoituskauden päättymisen jälkeen, mutta kuitenkin ennen loppuraportin toimittamista, tulee hakijan raportoida jokaisesta raportoitamasta päätöksestä verkkoasioinnissa. Tämä edistymisraportti ei korvaa loppuraporttia. Raportoinnista on annettu erikseen ohjeet, katso www.aka.fi > Tutkimusrahoitus > Näin raportoi. Joissakin rahoitusmuodoissa on yleisten raportointiohjeiden lisäksi omia raportointia koskevia ohjeita. Vertaisarvioitujen artikkeleiden raportoinnista ohjeistetaan tarkemmin kohdassa 5.3.1. Loppuraportit ovat lähtökohtaisesti julkisia asiakirjoja.

Edellytyksenä Akatemiaan jätetyn tutkimusrahoitushakemuksen käsittelylle on, että hakija on toimittanut ohjeiden mukaisesti loppuraportit päätyneistä tai

edistymisraportit käynnissä olevista Akatemian rahoittamista tutkimushankkeista. Tätä edellytystä ei sovelleta, kun:

- henkilö toimii rahoitushakemuksen vastuuhenkilönä rahoitusmuodossa, jossa rahoituksen hakijana on organisaatio
- henkilö toimii vastuuhenkilönä käynnissä olevassa hankkeessa, jossa rahoituksen saajana on organisaatio.

14.2. Tilintarkastuskertomus

Jos **akatemiaohjelmahankkeen** rahoituspäätöksessä ilmoitettu Akatemian myöntämän rahoituksen (yksittäinen päätös tai konsortio yhteensä) kokonaissumma ylittää 1 000 000 euroa, toimittaa hankkeen vastuullinen johtaja Akatemialle tilintarkastuskertomuksen tutkimusrahoituksen käytöstä hankkeessa. **Tutkimusinfrastruktuurirahoitusta** saanut suorituspaikka ja vastuullinen johtaja toimittavat yhteistyössä Akatemialle tilintarkastuskertomuksen tutkimusrahoituksen käytöstä hankkeessa.

Strategisen tutkimuksen rahoitus (pl. EU-vastinrahoitus) ja yliopistojen profiloitumisen vahvistamiseen liittyvät rahoituspäätökset ovat tilintarkastusveloitteen piirissä riippumatta myönnetystä kokonaissummasta.

Tilintarkastusvelvoite on todettu rahoituspäätöksen rahoitusehdoissa. Tilintarkastuskertomus toimitetaan kolmen kuukauden kuluessa rahoituskauden päättymisestä Akatemian kirjaamoon. Kyseinen kulu tulee sisällyttää viimeiseen maksatuspyyntöön.

Tilintarkastuskertomus voidaan kuitenkin myös tarvittaessa pyytää erikseen. Lisäksi Akatemia voi teettää hankkeille otantaan perustuvan tilintarkastuksen oman vuosittaisen tarkastussuunnitelmansa mukaisesti.

Osa III Rahoituksen maksamisesta ja hankkeen hallinnoinnista

15. Rahoituksen maksaminen

Jotta rahoitusta voidaan maksaa, vastuullisen johtajan ja suorituspaikan on vahvistettava rahoituksen vastaanottaminen (ks. kohta 6). Suomen Akatemia soveltaa kaikkiin rahoitusta saaviin suorituspaikkoihin laskutukseen perustuvaa maksatusmenettelyä. Suorituspaikka vastaa ennakoista ja maksatuspyynnöistä. Taloudenpidossa noudatetaan hyvää hallintoa. Akatemia vastaanottaa rahoituspäätöksiä koskevia ennakkojen maksatuspyyntöjä ja maksatuspyyntöjä verkkolaskuina tai ne voi tehdä myös Akatemian verkkoasioinnin kautta.

15.1. Ennakot

Valtionavustuslain 12 § (688/2001) mukaan valtionavustuksesta voidaan maksaa ennakkoa, jos se on valtionavustuksen käytön kannalta perusteltua sekä sen käytön valvonnan kannalta tarkoituksenmukaista. Ennakon maksaminen on perusteltua silloin, kun avustettavan hankkeen tai toiminnan käynnistäminen tai toteuttaminen valtionavustuspäätöksessä tarkoitetussa aikataulussa ja laajuudessa vaatii, että avustuksen saaja saa valtionapuviranomaiselta toimintaan tai hankkeeseen rahoitusta.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut voivat esittää kirjallisesti (hankekohtaisen) perustelun hakea Akatemialta ennakkoa. Akatemia ei maksa ennakkoa yrityksille eikä valtion kirjanpitoyksiköille kuten valtion tutkimuslaitoksille. Ennakko on kertaluonteinen, ja sen suuruus on pääsääntöisesti 10 prosenttia Akatemian myöntämästä rahoitusosuudesta. Ennakon vähimmäismäärä on 10 000 euroa.

Ennakkoa ei makseta apurahoista eikä yliopistojen profiloitumisen vahvistamisen rahoituksesta. Infrastruktuurirahoituksesta voidaan maksaa ennakkoa. Tätä voidaan soveltaa myös Akatemian aiemmin tekemiin ja edelleen voimassaoleviin infrastruktuurirahoituksen päätöksiin. Akatemia ottaa tässä huomioon Valtiontalouden tarkastusviraston laillisuustarkastuskertomuksen Yliopistojen valtionrahoitus (10/2018) ja sen havainnot yliopistojen maksuvalmiudesta.

Ennakkoa voi hakea perustellusta syystä ja se maksetaan aina hankkeen alkamisvuonna. Vuoden alussa alkaville hankkeille voidaan hakea ennakkoa kaudelle 1.1.–31.12. viimeistään 20.2. Kesken vuotta alkaneille hankkeille voidaan hakea ennakkoa viimeistään 20.11. Haettaessa ennakkoa keskellä vuotta, on alkavien hankkeiden maksatuskauden ja rahoituskauden alkamispäivämäärien oltava samat. Jos hanke alkaa esimerkiksi 1.4., merkitään ennakkomaksatuspyynnön kaudeksi 1.4.–31.12.

Päätyvien hankkeiden ennakot tulee palauttaa Akatemiaan ennen viimeistä maksatuspyyntöä toimittamalla hyvitystä koskeva enakkohyvityslasku tai merkitsemällä maksettu ennakko hankkeen tuloksi viimeisen maksatuspyynnön tiliselvitykseen. Akatemia suosittelee ennakon kuittaamista viimeisen maksatuspyynnön tiliselvityksessä hankkeen päättyessä. Enakkohyvityksen kauden tulee olla sama kuin ennakkomaksatuspyynnön kauden. Valitse Verkkosioinnin Maksatuspyynnössä kohdassa Laskun tyyppi > Enakkohyvityslasku.

15.2. Maksatuspyynnöt

Tutkimushankkeiden maksatuspyynnöt toimitetaan Suomen Akatemiaan neljän kuukauden laskutusjaksoissa: tammikuu-huhtikuu, toukokuu-elokuu ja syyskuu-joulukuu. Maksatuspyynnöt toimitetaan verkkolaskuina tai Akatemian verkkoasioinnin kautta viimeistään 20.5., 20.9. ja 20.1. tai näitä päivämääriä seuraavaan arkipäivään mennessä. Akatemian rahoitusosuus (prosentti) on sama jokaisessa maksatuspyynnössä ja joka vuosi koko rahoituskauden ajan.

Rahoituspäätöksessä hyväksyttyä henkilösivukulukerrointa ja yleiskustannuserrointa suorituspaikka käyttää koko rahoituskauden ajan. Lisäkustannusmallin mukaisiin rahoituspäätöksiin sovelletaan niihin sisältyvää 12,5 prosentin yleiskustannuserrointa.

Akatemia pyytää kokonaiskustannusmallin mukaisten hankkeiden kustannuslajeista kokonaistoteutum tiedot hankkeen alusta alkaen ja kyseisen maksatuskauden toteutum tiedot. Akatemian rahoitusosuudesta ilmoitetaan vastaavat tiedot. Akatemian rahoitusosuuden laskentaperusteena käytetään päätöksen mukaista Akatemian rahoitusprosenttia. Maksatuspyyntö sisältää henkilötyöraportoinnin.

Maksatuspyyntöön liittyvän raportoinnin lähtökohtana toimii työajan seuranta ja liikekirjanpitoon perustuva projektkirjanpito. Tämän lisäksi hankkeille kirjattavat laskennalliset yleiskustannukset sekä henkilösivukustannukset johdetaan yhteisön kustannuslaskennasta. Laskennallisista kustannuseristä suorituspaikka sitoutuu toimittamaan erilliset suorituspaikan (valtionavustuksen saajan) tilinpäätökseen perustuvat selvitykset tiedoksi vuosittain Akatemian kirjaamoon. Selvityksessä tulee olla tieto henkilösivukulu - ja yleiskustannuskertoimista sekä tehollisen työajan kerroin.

Jos rahoituksen saaja ei pysty luotettavasti laskemaan tai ei muusta syystä esitä kirjanpidosta johdettua kerrointa, Akatemia hyväksyy henkilösivukulukertoimen (hsk), joka on suuruudeltaan enintään 50 prosenttia hankkeen tehollisen työajan palkoista.

Jos rahoituksen saaja ei pysty luotettavasti laskemaan tai ei muusta syystä esitä kirjanpidontiedoistaan johdettua kerrointa, Akatemia hyväksyy yleiskustannuskertoimen (yk), joka on suuruudeltaan enintään 20 prosenttia hankkeen tehollisen työajan palkkojen ja henkilösivukustannusten yhteismäärästä.

15.3. Maksatuspyynnöt verkkoasioinnin kautta

Tämän kohdan ohjeistus on tarkoitettu suomalaisia organisaatioita varten. Maksatuspyyntöjen lähettäminen verkkolaskuina suorituspaikan omasta laskutusjärjestelmästä soveltuu vain suurempien massojen lähettämiseen organisaatioille, joilla on esimerkiksi yli 10 rahoitettavaa hanketta.

15.4. Valtionavustusten palautukset Suomen Akatemialle

Akatemian verkkoasioinnin kautta voi myös kirjautua laatimaan yksittäistä verkkolas-kua, joka sisältää tiliselvityksen ja henkilötöyöerittelyn. Menettely soveltuu parhaiten organisaatioille, joilla on esimerkiksi 1-5 rahoitettavaa hanketta. Akatemian verkkoasiointiin voi kirjautua kohdasta www.aka.fi >Kirjaudu verkkoasiointiin> Maksatus. Pääkäyt-täjän oikeudet haetaan Suomen Akatemiasta ja Akatemian kirjaamo antaa tarvittavan laskutusoikeuden suorituspaikalle pyynnöstä. Jos suorituspaikka ei ole aiemmin saa-nut rahoitusta Akatemiasta, on suositeltavaa olla yhteydessä Akatemian talouden vas-tualueen tutkimusrahoituksen maksatuksen taloussuunnittelijaan lisätietojen saa-miseksi. Lisätietoja on saatavana verkkoasioinnin ohjeissa <https://www.aka.fi/verkko-asiointi/> (Ohjeet suorituspaikan edustajille).

Rahoituksen saajan tulee viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perus-teettomasti saamansa rahoitus tai sen osa. Jos palautettava määrä on alle 100 euroa, sitä ei tarvitse palauttaa. Rahoituksen saajan on otettava yhteyttä Suomen Akatemiaan ennen rahoituksen palauttamista. Lisätietoja antaa talouden vastualueen tutkimusrahoituksen maksatuksen taloussuunnittelija. Jos Suomen Akatemia purkaa rahoituspää-töksen, rahoituksen saaja on velvollinen Suomen Akatemian vaatimuksesta palautta-maan rahoituspäätöksen perusteella saamansa rahoituksen kokonaan tai osittain.

Palautuksessa tulee mainita Akatemian päätösnumero. Valtionavustuksen palauttami-sesta ja takaisinperinnästä on säädetty valtionavustuslain 5. luvussa.

16. Laskennalliset kertoimet

16.1. Henkilösivukulukerroin

Henkilösivukustannukset kohdistetaan hankkeelle henkilösivukulukertoimen (hsk-ker-roin) avulla. Yleensä henkilösivukustannuskertoimenä käytetään prosenttiosuutta hankkeelle kohdistettujen välittömien palkkojen määrästä. Henkilösivukustannuskertoimella katettavia kustannuksia ovat ainakin

- palkallisista poissaoloista kertyneet palkat
- lomarahat
- sosiaaliturvamaksut
- eläkemaksut
- tapaturma- ja työttömyysvakuutusmaksut
- muut vastaavat työnantajamaksut sekä näiden maksujen palautukset.

Henkilösivukulukertoimeen on voitu sisällyttää myös sellaisia muita henkilöstöstä ai-heutuvia kustannuseriä (kuten työterveyshuolto), siltä osin kun, niitä ei ole sisällytetty yleiskustannuksiin.

16.2. Palkallinen poissaolo

Palkallinen poissaolo kattaa kaikki ne palkkakustannukset, jotka johtuvat lakisäatei-sistä tai muista poissaoloista. Tämä sisältää muun muassa vuosiloman, lapsen synty-mästä ja hoidosta johtuvan vapaan, sairaus- ja koulutusajan sekä ammattiyhdistystoi-minnan, työsuojelun, yhteistoiminnan ynnä muun palkallisen työehtosopimusten ja työläinsäädännön mukaisen ajan.

16.3. Tehollisen työajan kerroin

Tehollisella työajalla tarkoitetaan laskentakohteelle kohdistettua tehollista (eli tehtyä) työaikaa. Teholliseen työaikaan ei lasketa palkallisia poissaoloja, kuten vuosiloma- ja sairaus-, äitiys-, vanhempain- ja isyysvapaa-aikaa eikä muuta välillistä työaikaa. Projektin välittöminä kustannuksina hyväksytään henkilön projektille tekemää tehollista työaikaa vastaava osuus henkilön palkasta. Akatemian budjetointimallissa voidaan käyttää tehollisen työajan kerrointa 1.0, jolloin työaika budjetoidaan vain tehollista työaikaa vastaavana määränä kuukausia.

16.4. Välittömät kustannukset

Välittömät kustannukset sisältävät tyypillisesti välittömiä palkkakustannuksia sekä projektiin kohdistuvia erityislaitteiden kustannuksia ja erityistilojen vuokria, matkukuluja tai muita olennaisia (suoraan kohdistettavissa olevia) tutkimuskustannuksia, esimerkiksi kemikaaleja tai palveluhankintoja.

16.5. Yleiskustannuskerroin

Yleiskustannuksilla tarkoitetaan sellaisia hankkeelle kuuluvia kustannuksia, joita ei kohdisteta hankkeelle suoraan. Yleiskustannusten kohdistaminen tehdään välillisesti, suorituspaikassa sovittujen aiheuttamisperiaatetta noudattavien jakoperusteiden avulla. Hankkeen kustannusten jaottelussa välittömiin ja välillisiin kustannuksiin tulee noudattaa suorituspaikassa yleisesti käytettäviä periaatteita.

Yleiskustannukset kohdistetaan hankkeelle yleiskustannuskertoimen (yk-kerroin) avulla. Yleensä yleiskustannuskertoimena käytetään prosenttiosuutta hankkeelle kohdistettujen tehollisen työajan palkkojen ja henkilösivukustannusten yhteismäärästä.

Yleiskustannuskertoimella katettavia hankkeen kustannuksia voivat olla muun muassa hallinnon palveluista, koneiden ja laitteiden tukikelpoisista poistoista sekä tilojen käytöstä aiheutuneet kustannukset siltä osin, kun niitä ei käsitellä yleisten laskentaperiaatteiden mukaan välittöminä kustannuksina. Plan S:n mukaisesti julkaistujen vertaisarvioitujen artikkeleiden välittömästi avoimeksi saattamisen kulut sisältyvät suorituspaikojen yleiskustannuksiin ja ovat siten osa niiden tarjoamia perusedellytyksiä. Katso tarkemmat ohjeet kohdasta 5.3.1.

Suomen Akatemian verkkoasioinnissa laskennalliset kertoimet ovat: tehollinen työaika (%), henkilösivukulut (%) ja yleiskustannusosuus (%).

17. Avustuksella katettu hankintameno

Akatemia edellyttää, että poistoihin sovelletaan seuraavaa Kirjanpitolautakunnan (KILA) yleisohjetta: Kirjanpitolautakunnan yleisohjeessa 16.10.2007 suunnitelman mukaisista poistoista annetaan kirjausohje tilanteessa, jossa on kyse saadusta investointiavustuksesta. Yleisohjeen kappaleessa 2.5 tarkennetaan asiaa. Suorituspaikka kirjaa tällaisen käyttöomaisuushyödykkeen hankintaan saadun avustuksen vakiintuneen kirjanpitoikäntönnön mukaan menonsiirtona hankintameno vähennykseksi. Tällöin poistolaskennassa poistopohjana pidetään saadulla avustuksella vähennettyä hankintameno määrää. Taseen vastaavia koskevissa liitetiedoissa ilmoitetaan tällöin olennaisuuden periaatetta noudattaen kyseisen käyttöomaisuuden koko hankintameno ja siitä investointiavustuksella katettu määrä.

18. Eräitä tutkimusrahoitukseen sovellettavia sää-döksiä

Tutkimusmäärärahan käytössä, maksamisessa ja siihen liittyvässä valvonnassa noudatetaan mm.

- valtionavustuslakia
- valtion talousarviosta annettua lakia ja asetusta
- julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia
- valtion talousarviota ja sen soveltamismääräyksiä
- muita valtion varojen käyttöä koskevia yleisiä säännöksiä ja määräyksiä.

Suorituspaikassa noudatetaan myös voimassa olevia sisäisiä sääntöjä, määräyksiä tai ohjeita, mikäli ne eivät ole ristiriidassa Akatemian määäämien ehtojen kanssa.

Liite 1: Ohjeet rahoituspäätösten muutoshakemusten tekemiseen

Seuraavassa on esitetty ohjeet yleisimpien rahoituspäätösten muutoshakemuksien tekemiseksi. Ota yhteyttä Akatemiaan lisätietojen saamiseksi, jos et löydä tarvitsemasi ohjeita alta.

1. Uuden rahoituspäätöksen vuosierien muuttaminen

Muutoksen kuvaus: Vuosierien muutosta voi hakea, kun hankkeen vastuullinen johtaja ei voi sitoutua päätöksen vuosieräjakoon. Muutoksen tulee olla suuruusluokaltaan merkittävä. Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasiointin kautta. Erityistapauksissa muutosta voi hakea suorituspaikka tai muu hallintolain mukainen asianosainen.

Ohjeet muutoshakemuksen tekemiseen Akatemian verkkoasiointissa:

1. Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään.
2. Täytä muutettu kustannusarvio "Uusi kustannusarvio" -välilehdelle

Hakemukseen tarvittavat liitteet: Ei liitteitä.

Missä rahoituspäätöksissä muutos on mahdollinen? Kokonaiskustannusmallin mukaisissa päätöksissä ja liikkuvuusapurahoissa. **Yliopistojen profiloitumisen vahvistaminen** -rahoituksessa päätöksessä ilmoitetusta vuosierästä voi kunakin vuonna poiketa korkeintaan 15 prosenttia.

Milloin muutosta voi hakea?

Hakemuksen voi tehdä ennen rahoituksen vastaanottamisen hyväksymistä kahdeksan viikon kuluessa päätöksestä, ellei päätösilmoituksen erityisehdossa sanota toisin.

Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen?

Kyllä.

Muuta muutoshakemuksessa huomioitavaa: Muutosehdotus ei saa ylittää Akatemian hankkeelle myöntämää kokonaissummaa. Päätöksessä ilmoitetun kustannusarvion menolajit ovat ohjeellisia ja niistä poikkeaminen on sallittua, mikäli se tukee esitetyn tutkimussuunnitelman toteuttamista. Merkittävässä poikkeamisessa on syytä olla yhteydessä päätöksen esittelijään.

Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, mikäli hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä.

2. Rahoituskauden pidentäminen

Muutoksen kuvaus: Rahoituskauden pidennystä voi hakea hankkeessa työskentelevän tutkijan äitiys-, isyys-, vanhempain- tai hoitovapaan taikka varusmies- tai siviilipalvelun johdosta. Lisäksi rahoituskautta voi pidentää muusta erityisestä syystä, esim. pitkäaikaisen sairauden vuoksi. Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasiointin kautta. Erityistapauksissa muutosta voi hakea suorituspaikka tai muu hallintolain mukainen asianosainen.

Ohjeet muutoshakemuksen tekemiseen Akatemian verkkoasioinnissa:

- 1) Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään.
- 2) Täytä rahoituskauden uusi päättymispäivä "Uusi kustannusarvio" -välilehdelle. Päivitä myös kustannukset vastaamaan uutta rahoituskautta. Muutosehdotus ei saa ylittää Akatemian hankkeelle myöntämää kokonaissummaa tai rahoitusosuutta.

Hakemukseen tarvittavat liitteet:

1. Työstä vapautuspäätös. Liitä hakemukseen kopio työnantajan työstä vapautuspäätöksestä tai muu työnantajan todistus poissaolosta. Liitteestä on käytävä ilmi poissaolon ajankohdat.

Missä rahoituspäätöksissä muutos on mahdollinen? Kaikissa päätöksissä, ellei päätöksen erityisehdoissa ole asetettu rajoituksia. Rahoituskauden pidentäminen ei kuitenkaan ole mahdollista yliopistojen profiloitumisen vahvistaminen -rahoituksessa.

Milloin muutosta voi hakea? Viimeistään kaksi kuukautta ennen rahoituskauden päättymistä.

Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen? Ei.

Muuta muutoshakemuksessa huomioitavaa: Edellytyksenä on lähtökohtaisesti, ettei tutkijalle ole otettu sijaista ja henkilö palaa työskentelemään saman rahoituspäätöksen hankkeeseen. Tätä voidaan soveltaa myös Akatemian aiemmin tekemiin ja edelleen voimassaoleviin päätöksiin. Hoitovapaan (myös osittaisen) osalta pidennys on enintään yksi vuosi/lapsi. Jos konsortion osahankkeen rahoituskautta pidennetään, sillä saattaa olla vaikutusta konsortion raportointiajankohtaan. Rahoituksen käyttämättä jääminen ei ole peruste rahoituskauden pidentämiselle. Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, mikäli hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä.

Rahoituskauden pidentäminen voi vaikuttaa uuden rahoituksen myöntämiseen. Tarkista asia ko. hakuilmoituksesta.

Akatemia noudattaa Suomen Akatemian arkistoinnin diaarinumeron AKA/7/07.01.10/2018 mukaista Ohjetta asiakkaiden terveystietojen käsittelyssä tutkimusrahoitusprosessin yhteydessä.

3. Lisämääräraha (eli kompensatio)

Muutoksen kuvaus: Hankkeelle voi hakea lisärahoitusta tutkijan äitiysvapaan tai pitkäaikaisen sairauden takia. Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasioinnin kautta. Erityistapauksissa muutosta voi hakea suorituspaikka tai muu hallintolain mukainen asianosainen.

Ohjeet muutoshakemuksen tekemiseen Akatemian verkkoasioinnissa:

1. Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään.
2. Täytä lisämääräraha hakemus "kustannusarvio" -välilehdelle. Rahoituskausi voi alkaa aikaisintaan muutoshakemuksen jättämispäivästä ja päättyä aikaisintaan muutospäätöksen myöntövuotta seuraavan kalenterivuoden alussa.

Hakemukseen tarvittavat liitteet: Palkkatodistus. Liitä hakemukseen kopio työnantajan täyttämästä palkkatodistuksesta, josta käyvät ilmi äitiysvapaasta tai sairaudesta hankkeelle aiheutuneet lisäkustannukset sekä KELA:n työnantajalle maksama korvaus.

Missä rahoituspäätöksissä muutos on mahdollinen? Lisäkustannusmallin mukaisissa päätöksissä (kuten akatemiaprofessorin ja akatemiaturkijan tehtävät).

Milloin muutosta voi hakea? Viimeistään kolme kuukautta ennen rahoituskauden päättymistä.

Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen? Kyllä.

Muuta muutoshakemuksessa huomioitavaa: Mikäli tutkijan tehtävään haetaan rahoituskauden pidentämistä, tulee se tehdä omana hakemuksenaan ennen lisämääräraha-hakemusta. Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, mikäli hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä.

Akatemia noudattaa Suomen Akatemian arkistoinnin diaarinumeron AKA/7/07.01.10/2018 mukaista Ohjetta asiakkaiden terveystietojen käsittelyssä tutkimusrahoitusprosessin yhteydessä.

4. Suorituspaikan vaihtaminen

Muutoksen kuvaus: Suorituspaikan vaihtamista voi hakea, kun tutkimuksen vastuullinen johtaja siirtyy työskentelemään toiseen suorituspaikkaan kesken rahoituskauden. Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasioinnin kautta. Erityistapauksissa muutosta voi hakea suorituspaikka tai muu hallintolain mukainen asianosainen.

Ohjeet muutoshakemuksen tekemiseen Akatemian verkkoasioinnissa:

- 1) Valitse onko hankkeen rahoitusta käytetty alkuperäisessä suorituspaikassa (kyllä/ei).
- 2) Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään.
- 3) Täytä "Toteutuneet kustannukset" -välilehdelle alkuperäisessä suorituspaikassa toteutuneet kustannukset. Arvioi myös kustannukset, jotka laskutetaan viimeisellä maksatuskaudella. Ole yhteydessä oman suorituspaikkasi taloushallintoon ennen muutoshakemuksen täyttämistä oikeiden kustannustietojen saamiseksi.
- 4) Täytä "Uusi kustannusarvio" -välilehdelle uuteen suorituspaikkaan siirtyvän rahoituksen kustannusarvio.

Lomakkeen yläkulmassa on painike, josta voit kopioida jäljellä olevat kustannukset. Toteutuneiden kustannusten ja uuden kustannusarvion yhteenlaskettu summa ei saa ylittää alkuperäisessä päätöksessä mainittua Akatemian myöntämää rahoitussummaa. Laskurin jäljellä oleva osuus pitää olla 0, muuten hakemusta ei voi jättää.

Yleis- ja henkilösivukustannuskertoimet voidaan päivittää uuden suorituspaikan mukaisiksi. Jos uuden suorituspaikan kertoimet ovat alhaisemmat kuin päätöksessä eikä kertoimia ole muutettu, suorituspaikan on kuitenkin tehtävä maksatuspyynnöt Akatemiaan kirjanpidon mukaisten alempien kertoimien mukaan. Vastuullisen johtajan on varmistettava uuden suorituspaikan kanssa, että rahoitus riittää tutkimussuunnitelman toteuttamiseen uudessa suorituspaikassa. Jos rahoitus on muutettu

yhteisrahoitteiseksi ja sen perusteet säilyvät samana uudessa suorituspaikassa, ei yhteisrahoitteisuuden osalta tarvita uutta muutospäätöstä.

Hakemukseen tarvittavat liitteet:

- 1) Alkuperäisen suorituspaikan suostumus. Liitä hakemukseen vapaamuotoinen kirje, jossa on alkuperäisen suorituspaikan suostumus suorituspaikan vaihtamiseen.
- 2) Uuden suorituspaikan sitoumus. Liitä hakemukseen toinen vapaamuotoinen kirje, jossa uusi suorituspaikka sitoutuu hankkeen hallintaan ja rahoitukseen sekä noudattamaan Akatemian asettamia rahoituksen käyttöön liittyviä ehtoja.
- 3) Jos rahoitus on muutettu yhteisrahoitteiseksi ja sen perusteet muuttuvat uudessa suorituspaikassa, liitä hakemukseen uuden suorituspaikan todistus, josta muu rahoitus käy ilmi (esimerkiksi päätösilmoitus, työsopimus tai muu vapaamuotoinen todistus).

Missä rahoituspäätöksissä muutos on mahdollinen? Kaikissa päätöksissä paitsi yliopistojen profiloitumisen vahvistaminen -rahoituksessa.

Milloin muutosta voi hakea? Päätöksenteon jälkeen ennen rahoituskauden alkua ja hankkeen rahoituskauden aikana.

Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen?

1. Ei, kun kyseessä on alkuperäinen suorituspaikka.
2. Kyllä, kun kyseessä on uusi suorituspaikka.

Muuta muutoshakemuksessa huomioitavaa: Oman yliopiston sisällä laitoksen tms. vaihto ei ole suorituspaikan vaihdos. Kyseinen muutos on suorituspaikan sisäinen asia. Ilmoita laitoksen vaihtaminen Akatemian kirjaamoon. Akatemia päivittää tiedon teknisenä korjauksena verkkoasiointiin. Vaikka suorituspaikan sisällä uudella laitoksella olisi eri kertoimet kuin alkuperäisellä laitoksella, ei kustannuskertoimia muuteta. Jos uuden laitoksen kertoimet ovat alhaisemmat kuin päätöksessä, suorituspaikan on tehtävä maksatuspyynnöt Akatemiaan oman kirjanpitoinsa mukaisten alempien kertoimien mukaan.

Jos hankkeelle on myönnetty muutos alkuperäisessä suorituspaikassa, niin kyseinen muutos on voimassa suorituspaikan vaihtamisen jälkeen myös uudessa suorituspaikassa, mikäli muutoksen perusteet eivät ole muuttuneet.

Jos rahoitusta on käytetty, muutosta ei voi tehdä kesken rahoituksen maksatuskautta. Tutkimuksen suorituspaikan muutos tulee ajoittaa seuraavan maksatuskauden alkuun. Suorituspaikan vaihdos on mahdollinen 1.1., 1.5. tai 1.9. alkaen. Muutoshakemuksen voi kuitenkin jättää aiemmin.

Päätös suorituspaikan vaihtamisesta tehdään jälkikäteen vasta, kun rahoituspäätöstä koskeva alkuperäisen suorituspaikan viimeinen maksatuspyyntö on toimitettu Akatemiaan ja se on maksettu. Ennakko ei ole rahoituksen käyttöä, koska päättyvän hankkeen ennakko palautetaan Akatemiaan.

Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, mikäli hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä. Ota tarvittaessa yhteyttä Akatemiaan lisätietojen saamiseksi.

5. Tutkimusmääräraha luopuminen kokonaan

Muutoksen kuvaus: Tutkimusmääräraha (ml. tutkijatehtävän palkkaus) luopumista kokonaan haetaan, kun myönnettyä rahoitusta ei oteta vastaan tai määräraha luovutaan ennen rahoituksen käyttöä. Asiasta on ilmoitettava välittömästi Akatemiaan. Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasioinnin kautta. Erityistapauksissa muutosta voi hakea suorituspaikka tai muu hallintolain mukainen asianosainen.

Ohjeet muutoshakemuksen tekemiseen Akatemian verkkoasioinnissa: Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään.

Hakemukseen tarvittavat liitteet: Ei liitteitä.

Missä rahoituspäätöksissä muutos on mahdollinen? Kaikissa päätöksissä.

Milloin muutosta voi hakea? Ennen rahoituskauden alkua päätösvuoden aikana.

Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen? Ei.

Muuta muutoshakemuksessa huomioitavaa: Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, mikäli hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä.

6. Tutkimusmääräraha luopuminen kesken rahoituskauden

Muutoksen kuvaus: Tutkimusmääräraha luopumista haetaan, kun määräraha luovutaan kesken rahoituskauden. Mikäli tutkijantehtävän saanut henkilö ei voi jatkaa tehtävässään esimerkiksi toiseen työtehtävään siirtymisen tai muun syyn vuoksi, on asiasta ilmoitettava välittömästi Akatemiaan ja rahoituksesta luovuttava. Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasioinnin kautta. Erityistapauksissa muutosta voi hakea suorituspaikka tai muu hallintolain mukainen asianosainen.

Ohjeet muutoshakemuksen tekemiseen Akatemian verkkoasioinnissa:

1) Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään.

2) Täytä rahoituskauden uusi päättymispäivämäärä ”Toteutuneet kustannukset” -välilehdelle.

Täytä myös hankkeen toteutuneet kustannukset. Arvioi ne kustannukset, jotka laskutetaan viimeisellä maksatuskaudella.

Hakemukseen tarvittavat liitteet: Selvitys toteutuneista kustannuksista. Liitä hakemukseen suorituspaikan taloushallinnon antama selvitys hankkeen toteutuneista kustannuksista.

Missä rahoituspäätöksissä muutos on mahdollinen? Kaikissa päätöksissä.

Milloin muutosta voi hakea? Hankkeen rahoituskauden aikana.

Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen? Ei.

Muuta muutoshakemuksessa huomioitavaa: Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, mikäli hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä.

7. Vastuullisen johtajan vaihtaminen

Muutoksen kuvaus: Vastuullisen johtajan vaihtamista voi hakea poikkeuksellisesti ja perustellusta syystä. Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasioinnin kautta. Erityistapauksissa muutosta voi hakea suorituspaikka tai muu hallintolain mukainen asianosainen. Organisaatorahoitusmuodoissa vastuullisen johtajan vaihtaa organisaation pääkäyttäjä.

Ohjeet muutoshakemuksen tekemiseen Akatemian verkkoasioinnissa: Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään.

Hakemukseen tarvittavat liitteet:

1. Entisen ja uuden vastuullisen johtajan allekirjoittama perustelu sekä suorituspaikan suostumus. Liitä hakemukseen vapaamuotoinen kirje, jossa on entisen ja uuden vastuullisen johtajan allekirjoittama perustelu muutokselle ja suorituspaikan suostumus vastuullisen johtajan vaihtamiseen.
2. Uuden vastuullisen johtajan julkaisuluettelo ja CV. Liitä hakemukseen uuden vastuullisen johtajan julkaisuluettelo ja CV.

Missä rahoituspäätöksissä muutos on mahdollinen? Kaikissa muissa päätöksissä paitsi henkilökohtaiseen palkkaan tarkoitettussa rahoituksessa. Ei siis ole mahdollista akatemiaprofessorin, akatemiaturkijan ja tutkijatohtorin tehtävissä eikä kliinisen tutkijan rahoituksessa ja henkilökohtaisissa apurahoissa.

Milloin muutosta voi hakea? Hankkeen rahoituskauden aikana.

Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen?

Kyllä.

Muuta muutoshakemuksessa huomioitavaa: Uuden vastuullisen johtajan on oltava rekisteröitynyt Akatemian verkkoasiointiin. Jos vastuullinen johtaja jää vapaalle tehtävästään (toimivapaa), mutta jatkaa edelleen hankkeen johtamista, on hänen sovittava suorituspaikan kanssa sijaisjärjestelyistä. Akatemian kirjaamoon on toimitettava dokumentti sijaiseksi nimettävästä henkilöstä ja hankkeen hallinnonin sijaisjärjestelyistä. Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, mikäli hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä.

8. Päätöksen ehtojen tai käyttötarkoituksen muuttaminen tai tutkimussuunnitelman tai toimintasuunnitelman (tms.) olennaiset muutokset

Muutoksen kuvaus:

1. Päätöksen ehtojen tai käyttötarkoituksen muuttamista voi hakea vain erityisestä syystä.
2. Tutkimussuunnitelmaan tai toimintasuunnitelmaan voi hakea muutosta erityisestä syystä, kun kyseessä on tutkimussuunnitelman tai toimintasuunnitelman muuttaminen olennaisesti.

Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasioinnin kautta. Erityistapauksissa muutosta voi hakea suorituspaikka tai muu hallintolain mukainen asianosainen.

Ohjeet muutoshakemuksen tekemiseen Akatemian verkkoasioinnissa: Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään.

Missä rahoituspäätöksissä muutos on mahdollinen? Kaikissa päätöksissä.

Milloin muutosta voi hakea? Päätöksenteon jälkeen ennen rahoituskauden alkua ja hankkeen rahoituskauden aikana.

Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen? kyllä.

Muuta muutoshakemuksessa huomioitavaa: Ota aina ensin yhteyttä Akatemiaan lisätietojen saamiseksi. Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, mikäli hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä.

9. Konsortion osahankkeiden rahoitusosuuksien muuttaminen

Muutoksen kuvaus: Akatemia voi antaa luvan konsortion osahankkeiden keskinäisten rahoitusosuuksien muuttamiseen. Konsortion kokonaisrahoitus ei kuitenkaan saa tällöin muuttua. Tässä muutostyyppissä muutosta hakee konsortion vastuullinen johtaja osahankkeen/osahankkeiden johtajien ja suorituspaikan/-paikkojen suostumuksella Akatemian verkkoasioinnin kautta. Erityistapauksissa muutosta voi hakea suorituspaikka tai muu hallintolain mukainen asianosainen.

Ohjeet muutoshakemuksen tekemiseen Akatemian verkkoasioinnissa:

1. Täytä konsortion osapuolten uudet rahoitusosuudet (Akatemian osuus)
2. Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään
3. Muuta "Uusi kustannusarvio" -välilehdellä kunkin konsortion osapuolen kustannusarviot muutosehdotuksen mukaiseksi kustannuslajeittain. Lomakkeen yläkulmassa olevan laskurin " Jäljellä oleva osuus" pitää olla 0 (nolla), muuten hakemusta ei voi jättää.

Hakemukseen tarvittavat liitteet:

1. Rahoituksesta luopuvan osahankkeen vastuullisen johtajan ja suorituspaikan suostumus. Liitä hakemukseen vapaamuotoinen kirje, jossa on alkuperäisen suorituspaikan ja vastuullisen johtajan suostumus muutokseen.
2. Rahoitusta vastaanottavan osahankkeen suorituspaikan sitoumus. Liitä hakemukseen toinen vapaamuotoinen kirje, jossa suorituspaikka sitoutuu hankkeen hallintoihin ja rahoitukseen sekä noudattamaan Akatemian asettamia rahoituksen käyttöön liittyviä ehtoja.

Missä rahoituspäätöksissä muutos on mahdollinen? Akatemiaohjelmat, tutkimusinfrastruktuurirahoitus ja strategisen tutkimuksen neuvoston ohjelmat.

Milloin muutosta voi hakea? Päätöksenteon jälkeen ennen rahoituskauden alkua ja hankkeen rahoituskauden aikana.

Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen? Kyllä.

Muuta muutoshakemuksessa huomioitavaa: Jos rahoitusta on käytetty, muutospäätöstä ei voida tehdä kesken rahoituksen maksatuskautta. Muutoshakemus tulee ajoittaa seuraavan maksatuskauden alkuun, jotka ovat 1.1-30.4, 1.5-31.8 ja 1.9-31.12. Muutos on mahdollinen 1.1., 1.5. tai 1.9. alkaen.

Päätös rahoitusosuuksien muutoksesta tehdään jälkikäteen vasta, kun rahoituspäätöstä koskevan alkuperäisen suorituspaikan meneillään olevan maksatuskauden maksatuspyyntö on toimitettu Akatemiaan ja se on maksettu.

Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, mikäli hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä. Ota tarvittaessa yhteyttä Akatemiaan lisätietojen saamiseksi.

10. Akatemiaturkijan tehtävän rahoituspäätöksen muutos yhteisrahoitteiseksi

Muutoksen kuvaus: Akatemiaturkijan palkkaus voi olla yhteisrahoitteinen, silloin kun se on tutkijan uralla etenemisen kannalta tarkoituksenmukaista. Tämä edellyttää, että muualta tuleva palkka on osoitettu tutkimustehtäviin tai muihin tutkijan uralla etenemistä tukeviin tehtäviin, kuten työskentelyyn yliopiston urajärjestelmässä. Ohjearvona Akatemian rahoitusosuudeksi tutkijan palkkausmenoista on 70 prosenttia, jollei ole perusteita korkeampaan osuuteen. Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) rahoituksen tai Marie Skłodowska-Curie Actions rahoituksen saaneille vastaava Akatemian myönnöstä tulee kuitenkin käyttää vähintään 50 prosenttia palkkakustannuksiin. Työaika tulee kirjata todellisen toteutumana mukaisesti. Vakinaisen professorin tai vastaavan muun tehtävän osarahoitteisuuden perusteella Akatemian rahoitusosuus voi erota edellä mainituista osuuksista. Palkkauksen yhteisrahoitteisuuden kautta vapautuvaa Akatemian palkkaraaha voi käyttää erikseen perusteltaviin muihin tutkimuskuluihin. Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasioinnin kautta.

Ohjeet muutoshakemuksen tekemiseen Akatemian verkkoasioinnissa: Valitse muutostyyppi ”Päätöksen ehtojen tai käyttötarkoituksen muuttaminen tai tutkimussuunnitelman tai toimintasuunnitelman olennaiset muutokset”. Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään.

Hakemukseen tarvittavat liitteet (Akatemiaturkijan hakiessa muutosta vuosipalkansa rahoitukseen):

1) Vapaamuotoinen perusteluliite. Liitä hakemukseen vapaamuotoinen kirje, jossa kuvaat lyhyesti yhteisrahoitteisuuden muodon (esimerkiksi tenure track –tehtävän kuvaus), ajanjakson ja prosenttiosuuden. Selvitä, mihin yhteisrahoitteisuuden kautta vapautuvaa rahoitusta aiot käyttää ja miksi. Kuvaa myös, miten yhteisrahoitteisuus edistää tutkijanuraasi ja miten se tukee akatemiaturkijan tehtävääsi.

2) Todistus, josta muu rahoitus käy ilmi. Liitä hakemukseen todistus, josta muu rahoitus käy ilmi (esimerkiksi päätösilmoitus, työsopimus tai muu vapaamuotoinen todistus).

Missä rahoituspäätöksissä muutos on mahdollinen? Akatemiaturkijan tehtävien rahoituspäätöksissä.

Milloin muutosta voi hakea? Päätöksenteon jälkeen ennen rahoituskauden alkua ja hankkeen rahoituskauden aikana.

Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen?

Kyllä.

Muuta muutoshakemuksessa huomioitavaa: Ota aina ensin yhteyttä Akatemiaan lisätietojen saamiseksi. Hakijan on perusteltava, mihin palkkakustannuksesta vapautuvaa rahoitusta on tarkoitus käyttää. Palkkakustannuksesta vapautuvalla osuudella ei voida kattaa jo akatemiaturkijan tutkimuskulut – päätöksessä rahoitettavia kustannuksia.

Vapautuvaa rahoitusta voidaan käyttää muihin kuluihin, joiden pitää tukea alkuperäisen tutkimussuunnitelman toteuttamista. Niillä voidaan siis korvata sitä osuutta tutkimuksesta, joka muuten jäisi toteutumatta akatemiattutkijan työskennellessä osa-aikaisesti muissa tehtävissä. Osarahoituksen on tultava muusta kuin Suomen Akatemian myöntämästä rahoituksesta.

Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, mikäli hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä.

11. Akatemiaprofessorin tehtävän rahoituspäätöksen muutos yhteisrahoitteiseksi

Muutoksen kuvaus: Akatemiaprofessorin palkkaus voi olla yhteisrahoitteinen, silloin kun se on tutkimustyön kannalta tarkoituksenmukaista. Tällöin akatemiaprofessorin palkkaan voi käyttää Akatemian myöntämästä rahoituksesta 0-100 prosenttia. Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) rahoituksen tai Marie Skłodowska-Curie Actions rahoituksen saaneille Akatemian myönnöstä tulee kuitenkin käyttää vähintään 50 prosenttia palkkakustannuksiin. Työaika tulee kirjata todellisen toteutuman mukaisesti. Palkka voi tulla osaksi tai kokonaan muista lähteistä prosenttiosuudesta riippuen. Tämän kautta vapautuvaa Akatemian palkkarahaa voi käyttää erikseen perusteltaviin muihin tutkimuskuluihin. Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasioinnin kautta.

Ohjeet muutoshakemuksen tekemiseen Akatemian verkkoasioinnissa: Valitse muutostyyppi ”Päätöksen ehtojen tai käyttötarkoituksen muuttaminen tai tutkimussuunnitelman tai toimintasuunnitelman olennaiset muutokset”. Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään.

Hakemukseen tarvittavat liitteet (Akatemiaprofessorin hakiessa muutosta vuosipalkkansa rahoitukseen):

1) Vapaamuotoinen perusteluliite. Liitä hakemukseen vapaamuotoinen kirje, jossa kuvaat lyhyesti yhteisrahoitteisuuden muodon, ajanjakson ja prosenttiosuuden. Muun rahoituksen osuutta ei ole rajattu. Selvitä, mihin yhteisrahoitteisuuden kautta vapautuvaa rahoitusta aiot käyttää ja miksi. Kuvaa myös, miten yhteisrahoitteisuus edistää sinun tutkimustyötäsi ja miten se tukee akatemiaprofessorin tehtävääsi.

2) Todistus, josta muu rahoitus käy ilmi. Liitä hakemukseen todistus, josta muu rahoitus käy ilmi (esimerkiksi päätösilmoitus, työsopimus tai muu vapaamuotoinen todistus).

Missä rahoituspäätöksissä muutos on mahdollinen? Akatemiaprofessorin tehtävien rahoituspäätöksissä.

Milloin muutosta voi hakea? Päätöksenteon jälkeen ennen rahoituskauden alkua ja hankkeen rahoituskauden aikana.

Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen?

Kyllä.

Muuta muutoshakemuksessa huomioitavaa: Ota aina ensin yhteyttä Akatemiaan lisätietojen saamiseksi. Hakijan on perusteltava, mihin palkkakustannuksesta vapautuvaa rahoitusta on tarkoitus käyttää. Palkkakustannuksesta vapautuvalla osuudella ei voida kattaa jo akatemiaprofessorin tutkimuskulut – päätöksessä rahoitettavia kustannuksia. Vapautuvaa rahoitusta voidaan käyttää muihin kuluihin, joiden pitää tukea alkuperäisen tutkimussuunnitelman toteuttamista. Niillä voidaan siis korvata sitä osuutta

tutkimuksesta, joka muuten jäisi toteutumatta akatemiaprofessorin työskennellessä osa-aikaisesti muissa tehtävissä. Osarahoituksen on tultava muusta kuin Suomen Akatemian myöntämästä rahoituksesta.

Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, mikäli hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä.

12. Tutkijatohtorin tehtävän rahoituspäätöksen muutos yhteisrahoitteiseksi

Muutoksen kuvaus: Tutkijatohtorin palkkaus voi olla yhteisrahoitteinen, silloin kun se on tutkijan uralla etenemisen kannalta tarkoituksenmukaista. Tämä edellyttää, että muualta tuleva palkka on osoitettu tutkimustehtäviin tai muihin tutkijan uralla etenemistä tukeviin tehtäviin, kuten työskentelyyn yliopiston urajärjestelmässä. Ohjearvona Akatemian rahoitusosuudeksi tutkijan palkkausmenoista on 70 prosenttia, jollei ole perusteita korkeampaan osuuteen. Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) rahoituksen tai Marie Skłodowska-Curie Actions rahoituksen saaneille Akatemian myönnöstä tulee kuitenkin käyttää vähintään 50 prosenttia palkkakustannuksiin. Työaika tulee kirjata todellisen toteutuman mukaisesti. Vakinaisen professuurin tai vastaavan muun tehtävän osarahoitteisuuden perusteella Akatemian rahoitusosuus voi erota edellä mainituista osuuksista.

Vaikka tutkijatohtorin rahoitus voi tulla Akatemian lisäksi muista rahoituslähteistä, on tutkimustyön oltava edelleen kokopäiväistä. Palkkauksen yhteisrahoitteisuuden kautta vapautuvaa rahoitusta voi käyttää muihin, erikseen perusteltaviin tutkimuskuluihin, kuten tutkijaliikkuvuuteen tai poikkeuksellisesti myös avustavan henkilöstön palkkamiseen.

Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasioinnin kautta.

Ohjeet muutoshakemuksen tekemiseen Akatemian verkkoasioinnissa: Valitse muutostyyppi ”Päätöksen ehtojen tai käyttötarkoituksen muuttaminen tai tutkimussuunnitelman tai toimintasuunnitelman olennaiset muutokset”. Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään.

Hakemukseen tarvittavat liitteet (tutkijatohtorin hakiessa muutosta vuosipalkansa rahoitukseen):

1) Vapaamuotoinen perusteluliite. Liitä hakemukseen vapaamuotoinen kirje, jossa kuvaat lyhyesti yhteisrahoitteisuuden muodon (esimerkiksi tenure track –tehtävän kuvaus), ajanjakson ja prosenttiosuuden. Selvitä, mihin yhteisrahoitteisuuden kautta vapautuvaa rahoitusta aiot käyttää ja miksi. Kuvaa myös, miten yhteisrahoitteisuus edistää tutkijanuraasi ja miten se tukee tutkijatohtori tehtävääsi.

2) Todistus, josta muu rahoitus käy ilmi. Liitä hakemukseen todistus, josta muu rahoitus käy ilmi (esimerkiksi päätösilmoitus, työsopimus tai muu vapaamuotoinen todistus).

Missä rahoituspäätöksissä muutos on mahdollinen? Tutkijatohtorin tehtävien rahoituspäätöksissä.

Milloin muutosta voi hakea? Päätöksenteon jälkeen ennen rahoituskauden alkua ja hankkeen rahoituskauden aikana.

Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen?
Kyllä.

Muuta muutoshakemuksessa huomioitavaa: Ota aina ensin yhteyttä Akatemiaan lisätietojen saamiseksi. Hakijan on perusteltava, mihin palkkakustannuksesta vapautuvaa rahoitusta on tarkoitus käyttää. Palkkakustannuksesta vapautuvalla osuudella ei voida kattaa jo tutkijatohtorin tehtävän päätöksessä rahoitettavia kustannuksia. Vapautuvaa rahoitusta voidaan käyttää muihin kuluihin, joiden pitää tukea alkuperäisen tutkimussuunnitelman toteuttamista. Niillä voidaan siis korvata sitä osuutta tutkimuksesta, joka muuten jäisi toteutumatta tutkijatohtorin työskennellessä osa-aikaisesti muissa tehtävissä. Osarahoituksen on tultava muusta kuin Suomen Akatemian myöntämästä rahoituksesta.

Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, mikäli hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä.

Tietoa rahoitusehdoista

Asiakirja perustuu Suomen Akatemian hallituksen hyväksymään asiakirjaan Tutkimusrahoituspäätösten perusteet, joka on viimeksi hyväksytty 19.4.2021. Asiakirja on Akatemian verkkosivuilla kohdassa www.aka.fi > Tutkimusrahoitus > Arviointi- ja rahoituspäätökset > Näin päätökset tehdään. Näitä Suomen Akatemian rahoitusehtoja sovelletaan niissä hauissa, joiden alkamispäivä on 11.8.2021 ja 31.8.2022 välisenä aikana ja niiden perusteella tehtävissä rahoituspäätöksissä.

Tutkimuksesta vastaava ylijohtaja Riitta Maijala on päättänyt asiakirjasta 26.5.2021.

Suomen Akatemian yhteystiedot

Postiosoite	PL 131, 00531 Helsinki
Katuosoite	Hakaniemenranta 6
Puhelinvaihte	029 533 5000
Faksi	029 533 5299
Kirjaamon puhelin	029 533 5049
Kirjaamon aukioloaika	klo 8.00–16.15
Sähköposti	kirjaamo@aka.fi
Verkkosivut	www.aka.fi
Päätökseen liittyvät lisätiedot	Päätösilmoituksessa mainittu yhteyshenkilö (esittelijä), jonka sähköpostiosoite on muotoa etunimi.sukunimi@aka.fi
Muut kysymykset ja palaute	Akatemian verkkosivulla kohta Ota yhteyttä